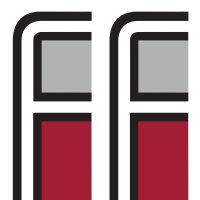

Årsberättelse 2018

Finansbolagens Förening
Finansbolagens Service - FF AB

Finansbolagens Förening

Finansbolagens Service – FF AB (*utgivare*)

Årsberättelse 2018

Finansbolagens Förening - Finansbolagens Service - FF AB	1
Förord	
Medlemmar	2
Medlemmar	
Associerade	
Organisation	4
Kansli	
Styrelse	
Presidiet	
Valberedningen	
Arbetsgrupper	
Eurofinas och Leaseurope	
Norden och Baltikum	
Svenska organisationer och myndigheter	6
Finansbolagen under året	7
Årsmöte och informationsmöten	
Utbildningar och kurser	
Ett axplock ur ärenden 2017	
Utredningar m.m.	
Finansbolagens spelregler	11
Lagstiftning	
Tillsyn	
God sed i finansbolag	
Internationella konventioner	
Riktlinjer och rekommendationer	
EU-förordningar	
Europeiska tillsynsmyndigheternas riktlinjer och rekommendationer	
Statistik	30

Förord

Finansbolagens Förening bildades år 1960 och är en branschorganisation för finansbolag.

Finansbolag är företag som bedriver finansieringsrörelse som kreditmarknadsföretag eller bank, finansiellt institut, konsumentkreditinstitut eller företag med annan finansiell verksamhet.

Medlemsföretagen bedriver finansieringsverksamhet med Finansinspektionens tillstånd eller med anmälningsskyldighet eller utan krav på tillstånd /anmälan. De finansbolag som har tillstånd enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse har rätt att finansiera sin verksamhet med inlåning från allmänheten.

Finansbolagen erbjuder sina finanstjänster direkt eller indirekt, t ex genom leverantör, och kombinerar ofta finansiering med rådgivning eller administrativ service. De huvudsakliga finanstjänsterna är leasing, avbetalning och factoring (fakturabelåning eller fakturaköp)/betalningsförmedling, lån, konsument- och kontokortskrediter.

Med avseende på ägarförhållande, storlek och inriktning råder skilda förhållanden mellan olika medlemsföretag. Föreningen organiserar både välkända privatägda företag och industriägda företag. Bland de senare återfinns flera av fordonstillverkarnas finansbolag.

Som associerad till föreningen kan även anslutas företag som, utan att bedriva finansieringsverksamhet, har intresse av att följa information och debatt på området.

Föreningens arbete bedrivs genom två juridiska personer: *Finansbolagens Förening* samlar branschen och verkar för en sund utveckling av etiska regler för medlemsföretagen. Föreningen är ideell och bedriver inte affärsverksamhet. *Finansbolagens Service – FF AB*, som bedrivs utan vinstsyfte, har till föremål för sin verksamhet att tillhandahålla medlemmar och associerade olika tjänster genom att arbeta med utredningar samt bedriva informationsverksamhet i juridiska, ekonomiska och andra frågor av betydelse för medlemmarna i deras yrkesutövning. FF/Finansbolagen används nedan som beteckning för de båda verksamheterna.

FINANSBOLAGENS FÖRENING
FINANSBOLAGENS SERVICE – FF AB
Regeringsgatan 67, 4 tr, 111 56 Stockholm
telefon: 08-660 68 90 • telefax: 08-21 58 04
e-post: info@finansbolagen.se
webb: www.finansbolagen.se

Medlemsföretag

BMW Financial Services Scandinavia AB	Box 775 191 27 Sollentuna	Tel 08-585 360 00 www.bmw.se
CHG MERIDIAN Sweden AB	Box 1277 164 29 Kista	Tel 08-459 39 00 www.chg-meridian.se
DNB Bank ASA, filial Sverige	105 88 Stockholm	Tel 08-473 41 00 www.dnb.se
De Lage Landen Finans AB (DLL)	Box 7754 103 96 Stockholm	Tel 08-781 06 00 www.dllgroup.com
Deutsche Leasing Sverige AB	Box 7254 103 89 Stockholm	Tel 08-463 44 60 www.deutsche-leasing.com
Euro Finans AB	Box 167 221 00 Lund	Tel 046-31 20 20 www.eurofinans.se
EnterCard Group AB	105 34 Stockholm	08-737 14 00 www.entercard.com
GCC Capital AB	Box 7790 103 96 Stockholm	Tel 08-242 333 www.gccab.com
Göteborgs Stads Leasing AB	Box 1086 405 23 Göteborg	Tel 031-368 46 00 www.goteborg.se
Ikano Bank Företag	Box 1007 172 21 Sundbyberg	Tel 08-514 203 00 www.ikanobank.se
Jyske Finans Filial*	Box 162 85 103 25 Stockholm	+45 89 89 42 10 www.jyskefinans.dk
Komplett Bank ASA*	Postboks 448 1327 Lysaker Norge	+4722 00 74 50 www.komplettbank.se
Lantmännen Finans AB	Box 301 92 104 25 Stockholm	Tel 010-556 30 00 www.lantmannenfinans.se
LeasePlan Sverige AB	Box 511 169 29 Solna	Tel 08-470 26 00 www.leaseplan.se
Mercedes-Benz Finans Sverige AB	Box 50521 202 50 Malmö	Tel 040-660 92 60 www.mercedes-benz.se
Scania Credit AB	151 87 Södertälje	Tel 08-553 836 60 www.scania.se
Scania Finans AB	151 87 Södertälje	Tel 08-553 837 50 www.scania.se

MEDLEMMAR

<i>SG Finans AS Norge, Sverige filial</i>	Box 1534 171 29 Solna	Tel 08-470 95 00 www.sgfinans.se
<i>Siemens Financial Services AB</i>	Box 3094 169 03 Solna	Tel 08-730 79 75 www.siemens.se/finance
<i>Svea Bank AB</i>	Box 3028 169 03 Solna	Tel 08-616 99 00 www.sveabank.com
<i>Svea Ekonomi AB</i>	169 81 Solna	Tel 08-735 90 00 www.sveaekonomi.se
<i>Telia Finance AB</i>	169 94 Solna	Tel 90 100 www.teliafinance.com
<i>Thorn Svenska AB</i>	Box 1315 171 25 Solna	020-24 24 24 www.thorn.se
<i>Toyota Kreditbank GmbH Tyskland, Sverige Filial</i>	Box 1206 172 24 Sundbyberg	Tel 08-622 35 00 www.toyota.se
<i>Toyota Material Handling Commercial Finance AB</i>	595 81 Mjölby	Tel 0142-860 00 www.toyota-forklifts.eu
<i>Volkswagen Finans Sverige AB</i>	151 88 Södertälje	Tel 08-553 868 00 www.vwfs.se

*= ny medlem

Associerade företag

<i>Application Consulting Sweden AB</i>	Jakobsbergsgatan 13 111 44 Stockholm	Tel 08-440 36 70 www.applicon.se
<i>IBM Svenska AB</i>	164 92 Stockholm	Tel 08-793 10 00 www.ibm.com/financing/se-sv/
<i>Tellox Finansservice AB</i>	Observatoriegatan 17 113 29 Stockholm	08-551 124 40 www.tellox.se

Kansli

Advokat Lars Zacharoff, VD
Advokat Per Holmgren
Advokat Saud Rana
Erika Lundkvist (administration)
Raili Kyyrönen (ekonomi)

Tel 08-660 68 90
E-post info@finansbolagen.se
Webb www.finansbolagen.se
Postadress Regeringsgatan 67, 4 tr, 111 56 STOCKHOLM

Styrelse

Ledamöter

Jonas Böös, SG Finans AS Norge, Sverige Filial, Solna
Jonas Elfridsson, Lantmännen Finans AB, Stockholm
Susanne Glykofrydis, De Lage Landen Finans AB, Stockholm, Vice Ordförande
Nicklas Karlbom, Deutsche Leasing Sverige AB, Stockholm
Bernt Lindstedt, Scania Finans AB, Södertälje
Magnus Segerdahl, Telia Finance AB, Solna
Jonas Vestlund Thorn Svenska AB, Solna
Tommy Wretenlind, Toyota Kreditbank, Sverige Filial, Sundbyberg - Ordförande
Lars Zacharoff, Stockholm, VD

Suppleant

Fredrik Hannu, CHG MERIDIAN Sweden AB, Kista

Presidiet

Tommy Wretenlind, Toyota Kreditbank, Sverige Filial, Sundbyberg, Ordförande
Susanne Glykofrydis, De Lage Landen Finans AB, Stockholm, Vice ordförande
Lars Zacharoff, Stockholm, VD

Valberedning

Ledamöter

Bengt Löwgren
Andreas Sethson
Peter Lindgren (sammankallande)

Arbetsgrupper

En stor del av arbetet sker i arbetsgrupper med representanter från medlemsföretagen. Följande arbetsgrupper bereder frågor och bistår styrelsen i dess arbete.

Arbetsgruppen för regelverk och juridik

Gruppen behandlar övergripande regelverksfrågor, remissyttranden i ärenden som remitterats från riksdag, regeringskansliet, myndigheter, domstolar och de europeiska organisationerna, information om nya regelverk och regelverksförändringar. Under arbetsgruppens ämnesområde faller bl.a. allmänna rörelseregler (LBF m m), kreditsäkerhetsfrågor, driftsregler (dataskydd, sekretess), konsumentkreditfrågor, sakrätt, obestandsfrågor och skuldsanering, associationsrättsliga frågor, redovisning, revision och skatt/moms och penningtvätsrelaterade frågor.

ORGANISATION

Arbetsgruppen för compliance, risk- och kapitalkrav

Gruppen behandlar frågor om praktisk tillämpning av regelverk rörande compliance, risk och kapitaltäcknings- och likviditetskravsfrågor samt hanteringsfrågor och processer inom compliance, riskhantering och kapitaltäckning. Frågor behandlas inom exempelvis GDPR, penningtvätt och konsumentfrågor.

Arbetsgruppen för fordonsfrågor

Gruppen behandlar fordonsrelaterade frågor med anknytning till finansiering. Kommittén har till uppgift att bevaka de fordonsfinansierande medlemsföretagens intresse hos lagstiftare och myndigheter bl.a. vad gäller leasing, avbetalning och bedrägerier.

Säkerhetsgruppen för fordonsfrågor

Säkerhetsgruppen för fordonsfrågor bildades i början av 2007 på initiativ av FF:s fordonskommitté. Säkerhetsgruppen är ett forum för att diskutera fordonsrelaterad brottslighet och vad som kan göras för att förebygga samt ingripa mot denna typ av brottslighet. Gruppen består av företrädare för de fordonsfinansierande företagen, försäkringsbranschen samt bilhandels- och biluthyrningsbranschen (Finansbolagens Förening, Svenska Bankföreningen, Larmtjänst, Motorbranschens Riksförbund och Biluthyrarna Sverige). Till gruppen har även knutits företrädare för polisen/Interpol. Samråd sker också med bland annat Åklagarmyndigheten, Transportstyrelsen, Tullverket, Kronofogden och Ekobrottsmyndigheten.

Övriga grupper

Utöver ovan nämnda grupper sker arbete i mer eller mindre fasta grupper, ofta tillsammans med andra organisationer/ myndigheter.

Internationell representation

Eurofinas och Leaseurope

FF är representerade i de europeiska finansbolagsorganisationerna **Eurofinas**, *the European Federation of Finance House Association*. Eurofinas bevakar europeiska medlemsorganisationers intressen inom konsumentkreditområdet.

FF är även representerade i **Leaseurope**, *the European Federation of Leasing Company Associations*, vilken är en organisation som bevakar intressen inom leasing- och hyrbilsindustrin för sina medlemsorganisationer.

Såväl Eurofinas som Leaseurope har sitt säte i Bryssel och General Director för båda organisationerna är Anne Valette. På organisationernas webbsidor www.eurofinas.org respektive www.leaseurope.org finns ytterligare information om deras verksamhet.

Representanterna i Eurofinas och Leaseuropes General Assembly, Board och kommittéer är företrädare för medlemsföretagen i FF. Representationen i Leaseurope fördelas mellan medlemsföretagen i FF och Svenska Bankföreningen. FF är den enda svenska medlemsorganisationen i Eurofinas.

Norden och Baltikum

Finansbolagen i Danmark, Estland, Finland, Lettland, Norge och Sverige har erfarenhetsutbyten och samarbete i gemensamma frågor, bl.a. i statistikfrågor.

Departement, myndigheter, organisationer

FF är remissinstans för departement, främst Finans- och Justitiedepartementet, men även för myndigheter såsom Finansinspektionen, Riksgälden och Bokföringsnämnden. FF medverkar också fortlöpande i arbets- och referensgrupper i en mängd sammanhang.

Allmänna Reklamationsnämnden (ARN)

FF är representerad i Allmänna Reklamationsnämndens bankavdelning.

Finansinspektionen (FI)

FF är remissinstans i ärenden som berör FF:s medlemmars verksamhet. FF deltar som expert i de referensgrupper som FI tillsätter när nya allmänna råd och föreskrifter tas fram. FF träffar med jämna mellanrum FI för informations- och erfarenhetsutbyte.

Insolvensrättsligt Forum

FF är jämte Skatteverket, Sveriges Ackordscentral, Konkursförvaltarcollegeernas Förening, Juridiska institutionen vid Uppsala Universitet och Svenska Bankföreningen huvudmän för Stiftelsen Insolvensrättsligt Forum. Stiftelsen arrangerar vartannat år ett seminarium för belysning och diskussion av aktuella insolvensrättsliga frågor. Ett forum hölls våren 2019.

Konsumentverket (KoV)

FF träffar Konsumentverket regelbundet. Vid mötena diskuteras aktuella konsumentfrågor.

Näringslivets Delegation för Marknadsrätt (NDM)

FF deltar i NDM som är en samrådsorganisation inrättad av ett tjugotal näringslivsorganisationer för egenåtgärder m.m. på näringsrättens område. Inom ramen för NDM anordnas även samverkansmöten med Konsumentverket/Konsumentombudsmannen.

Näringslivets Regelnämnd, NNR

FF deltar i NNR, vars uppgift är att verka för att offentlig normgivning ska vara ändamålsenlig och inte mer omfattande än vad som är påkallat.

Riksgälden

Med Riksgälden har FF möten vid behov.

SCB/Riksbanken

Statistikfrågor och andra frågor tas upp med både SCB och Riksbanken.

Tillväxtverket

Möten hålls med Tillväxtverket vid behov.

Svenska ICC (International Chamber of Commerce)

FF är med i Svenska ICC vars arbete syftar till att tillvarata det svenska näringslivets intressen inom Internationella Handelskammaren, ICC, näringslivets världsorganisation. Självreglering genom uppförandekoder som sätter etiska standarder är en av denna världsorganisations huvudsyften.

Svenska Bankföreningen (SBF)

För diskussion av särskilt aktuella/angelägna ärenden sammanträffar FF med SBF. Bl.a. har hållits fortlöpande möten med anledning av IASB/FASB:s projekt angående en ny standard för leasingredovisning. FF och SBF är genom samarbetsorganet AFINA medlem i Leaseurope.

SIMPT (Svenska Institutet mot Penningtvätt)

SIMPT bilades 2016 av branschorganisationerna inom den finansiella sektorn. Syftet med SIMPT är att ta fram en vägledning för hur reglerna om åtgärder mot penningtvätt ska tillämpas i praktiken av finansiella företag. FF och SBF har även en särskild arbetsgrupp inom SIMPT för finansbolagsfrågor. Ett flertal möten har ägt rum under 2018. En vägledning har publicerats.

Transportstyrelsen

FF har en samverkansgrupp med Transportstyrelsen, som sammanträffar minst en gång per år. Vid mötena diskuteras bland annat vägtrafikregisterfrågor från finansbolagens perspektiv.

Kronofogdemyndigheten (KFM)

FF har kontakt med KFM bl.a. angående utredningen om fordonsrelaterade skulder.

Årsmöte/Bolagsstämma och informationsmöten

Årsmöte/bolagsstämma

FF:s årsmöte och bolagsstämma 2018 ägde rum den 25 maj på Haymarket by Scandic, Hötorget, Stockholm. Vid årsmötet/bolagsstämman valdes ledamöter och suppleanter i föreningens respektive servicebolagets styrelser. Deltagare var bl.a. VD eller andra behöriga företrädare för medlemsföretagen.

Informationsmöten

Vårens informationsmöte gick av stapeln den 25 maj, i anslutning till årsmötet. På mötet informerade chefsekonom *Bettina Kashefi* från Svenskt Näringsliv om "Aktuell Svensk ekonomi". *Charlott Rydin*, chefsjurist på Finansinspektionen talade om "Kommunikativ tillsyn". Och VD för Näringslivets Regelnämnd, *Andrea Femrell*, tog upp ämnet "Nödvändiga regelförbättringsreformer nästa mandatperiod". Slutligen bidrog *Martin Brinnen*, senior specialist på Advokatfirman Kahn Pedersen, med "Tankar kring ikraftträdande av GDPR".

Höstens informationsmöte och erfarenhetsutbyte ägde rum den 30 november på Haymarket by Scandic, Hötorget, Stockholm. Inbjudna föredragshållare var *Martin Flodén*, vice riksbankschef, hos Riksbanken som informerade om "Det ekonomiska läget och aktuell penningpolitik." *Jonas Rörsgård*, Chief Commercial Officer på Bankgirot AB, talade om ämnet "Framtidens betaltjänster" och VD för Acronym Consulting AB, *Marie Lundberg* berättade om "Ser du inte skogen för alla träden? – Att skapa en holistisk vy över riskerna förknippade med ekonomisk brottslighet". Slutligen redogjorde *Hanna Wetter* för SIMPTs vägledningsarbete rörande penningtvätts-regelverket.

Vid mötena deltog, förutom medlemmar, bland annat olika företrädare för departement, myndigheter och branschorganisationer.

Säkerhetsgruppens årliga informationsmöte

Den 21 november 2017 anordnade Säkerhetsgruppen för fordonsfrågor sitt årliga informationsmöte. Vid mötet redogjorde företrädare från Finansbolagen och bilhandeln, Svenska Bankföreningen, Biluthyrarna, Motorbranschens Riksförbund, Larmtjänst, Polisen m.fl. för sin syn på fordonsrelaterad brottslighet.

Mötets moderator var *Charlie Magnusson*, informationschef på MRF. Analytikern *Valdo Kask* på

säkerhetsföretaget Scutus, föreläste om "Hur tänker den kriminelle". *Johan Månsson*, internationell operativ handläggare på Nationella Operativa Enheten (NOA) hos Polisen talade om "Återtagande av fordon", bl. a. om goda erfarenheter vid återtagande av fordon i Frankrike Vidare, redogjorde *Kennerth Eliasson* från Skatteverket för "Falsa kontrolluppgifter/falsk kreditidentitet". Slutligen talade *Fredrik van Kesbeeck Andersson*, sekreterare på Trygghetskommissionen, om "Trygghetskommissionen för färre vardagsbrott och ökad trygghet".

Utbildningar och kurser

Finansbolagens förening erbjuder olika typer av utbildningar till sina medlemmar utifrån deras behov. Inventeringar av utbildningsbehov görs årligen och kurser hålls. Vanligtvis sker utbildningarna i kansliets lokaler. Föreningen samarbetar med olika aktörer, exempelvis startades i slutet av året ett samarbete med SFM Svenska Försäkrings-förmedlares Förening (SFM).

Ett axplock ur ärenden 2018

Möten med Finansinspektionen

FF har under 2018 fört en aktiv dialog med Finansinspektionen i ärenden som påverkar medlemsföretagen. Bland annat har FF medverkat på som bland annat handlat om FI:s förslag rörande bankpaketet, och om penningtvättsrapportering. Vidare har FF medverkat i arbetet med föreskrifterna om kreditriskhantering.

Samverkan med Konsumentverket

Regeringen har som ett uttalat mål att genomföra förbättringar inom konsumentområdet, varför olika utredningar tillsatts och förslag presenterats. Konsumentverket arbetar aktivt med att stärka konsumentskyddet. FF träffar regelbundet Konsumentverket för att utbyta erfarenheter och föra en dialog kring aktuella frågor om konsumentkrediter marknadsföring av krediter, kreditprövningar och privatleasing m.m.

Samverkan med Transportstyrelsen

FF och SBF har en dialog med Transportstyrelsen och möten hålls minst en gång per år. Vid mötena diskuteras olika frågor av intresse för medlemsföretag som leasar ut och finansierar fordon, bland annat frågan om fordonsrelaterade skulder. Nästa möte kommer att äga rum den 3 september 2019.

Regelförenkling

FF arbetar aktivt för enklare regler i olika sammanhang, exempelvis i Näringslivets Regelnämnd, NNR, där FF är medlem.

Konsumentverkets föreskrifter om högkostnadskrediter

I januari 2018 presenterade regeringen propositionen *Räntetak och andra åtgärder på marknaden för snabblån och andra högkostnadskrediter*. Riksdagen beslutade enligt propositionen och den 15 maj trädde de föreslagna ändringarna i kraft genom ändringar i Konsumentkreditlagen samt införandet av förordning om näringsidkares upplysningsplikt vid marknadsföring av högkostnadskrediter. Konsumentverket ges föreskriftsrätt och föreslog nya sådana under våren 2019, som FF lämnade synpunkter på. Läs mer om detta under avsnittet Finansbolagens spelregler.

Kreditprövningar

Efter domen i det s.k. HM-målet, som meddelades av Högsta förvaltningsdomstolen i slutet på 2017 uppgav Konsumentverket att man har som ambition att driva frågan om kreditprövningar vidare för att få ytterligare klarhet på området. I det s.k. HM-målet konstaterade Högsta förvaltningsdomstolen att det varken i 12§ konsumentkreditlagen eller i den bakomliggande direktivbestämmelsen fanns något krav på att kreditgivaren skulle hämta in uppgifter direkt från konsumenten. Regelverket förutsätter att flera uppgiftskällor kan användas och att kreditprövningen ska kunna anpassas till de omständigheter under vilka kreditgivning sker och till kreditbeloppets storlek. I målet använde sig kreditgivaren av en kreditprövning som grundades på bolagets egen kännedom om kunden och på resultatet av en extern kreditkontroll av uppgifter från offentliga register. Läs mer om detta under avsnittet Finansbolagens spelregler.

Införlivandet av GDPR

Inför ikraftträdandet av GDPR, EU:s dataskyddsförordning, anordnade FF erfarenhetsutbyten i syfte att medlemsföretagen bättre kunde förstå hur GDPR och angränsande lagstiftning ska tillämpas.

Penningtvätt

Erfarenhetsutbyte inom AML

FF har inom ramen för arbetsgruppen för compliance, risk- och kapitalkrav hållit möten inom AML och hur reglerna ska tillämpas i praktiken. Ambitionen är att anordna dessa erfarenhetsutbyten årligen.

SIMPT (Svenska institutet mot penningtvätt)

FF deltar i finansbranschens arbete med att ta fram en vägledning inom penningtvättsområdet. SIMPT ska vara en svensk motsvarighet till den brittiska JMLSG, och erbjuda verksamhetsutövarna konkreta åtgärder som ska vidtas i deras verksamhet. Lagstiftningen har tyvärr inneburit tillämpningssvårigheter varför en vägledning från SIMPT är välkommet bland verksamhetsutövarna.

Arbetet med SIMPT har sedan dess pågått genom ett flertal möten där vägledningen tagit form. Arbetet fortskrider och delar av vägledningen har presenterats. Mer om SIMPT finns på organisationens hemsida, www.simpt.se.

Nya kreditriskhanteringsföreskrifter

Finansinspektionen presenterade i början på 2018 förslag till föreskrifter och allmänna råd om kreditriskhantering, som trädde i kraft den 1 mars 2019. Tidigare gällde FFFS 2004:6 i form av allmänna råd. FF arbetade samarbetade nära Bankföreningen och Sparbankernas Riksförbund under året med att lämna ett gemensamt remissvar samt granskning av förslaget som ledde till de nu gällande föreskrifterna.

Den nya föreskriften FFFS 2018:16 som trätt i kraft innehåller regler om hur ett företag ska identifiera, mäta, styra, internt rapportera och kontrollera sina kreditrisker, samt hur det ska hantera krediter till en jävskrets. Reglerna omfattar inte krediter som lämnas till konsumenter, med undantag för bostadskrediter.

IASB/FASB leasingstandard

En ny standard antogs av IASB den 1 januari 2016 och trädde i kraft den 1 januari 2019.

Standarden har godkänts för tillämpning inom EU enligt det förfarande som föreskrivs i den s.k. IAS-förordningen. Genom att standarden godkänts inom EU blir den formellt tillämplig vid upprättande av koncernredovisning i noterade bolag inom EU fr.o.m. den 1 januari 2019.

Sedan projektet startade 2006 har FF fortlöpande vidtagit olika åtgärder. Synpunkter har framförts till IASB via Leaseurope och genom direkta kontakter med IASB, IASB Leasing Working Group, EFRAG m.fl.

Säkerhetsgruppen för fordonsfrågor

Gruppen, som bildades under 2007, är ett forum för att diskutera fordonsrelaterad brottslighet och vad som kan göras för att förebygga och ingripa mot denna typ av brottslighet. Gruppen består av företrädare för de fordonsfinansierande företagen, försäkringsbranschen samt bilhandels- och biluthyrningsbranschen. Till gruppen har även knutits företrädare för polisen och Interpol. Samråd sker också med Åklagarmyndigheten, Tullverket, Ekobrottsmyndigheten (EBM), Transportstyrelsen och Kronofogdemyndigheten. Ett av de områden som gruppen identifierat som ett problem är fordonsbedrägerier och skulder anknutna till fordon som finansbolag tvingas betala.

Vidare arbetar gruppen för att förbättra tillgången till olika informationskanaler. I samarbete med Larmtjänst har ett register tagits fram över eftersökta objekt finansierade av finansbolag och banker. Här finns även en konsumentskyddsaspekt. Genom registret, som är

publikt, kan en köpare lättare fullgöra sin undersökningsplikt. Medlemskap i FF eller Svenska Bankföreningen är en förutsättning för att registrera ett objekt i registret. Genom gruppens försorg har FF:s medlemmar möjlighet att ta del av biluthyrningsbranschens informationsregister, där alla former av missbruk noteras. Registret är förankrat och godkänt av Datainspektionen.

Gruppen anordnar årliga informationsmöten för de deltagande organisationernas medlemsföretag där de deltagande informeras om aktuella frågor inom brottslighet m.m.

Internationella möten i bl.a. Eurofinas och Leaseurope

FF arbetar aktivt för att föra fram branschens synpunkter på europeisk nivå. FF är genom sina medlemmar representerad i Leaseurope's och Eurofinas' respektive styrelser och arbetsgrupper

I en tid då allt fler regleringsinitiativ emanerar från EU, är det europeiska samarbetet särskilt värdefullt för att påverka utformningen av förslagen redan i planeringsstadiet. Härigenom kan även FF på ett tidigt stadium hålla medlemsföretagen informerade om olika planerade regleringsåtgärder.

Privatleasing

Under året har FF i samråd med branschen och MRF arbetat med nya riktlinjer angående privatleasing som ska vara branschgemensamma - "God sed i finansbolag – Privatleasing". Arbetet är på slutsträckan och ambitionen är att publicera denna under 2019.

Konkurrensriktlinjer

FF tog även under 2018 fram riktlinjer som strikt måste tillämpas i all verksamhet som innefattar FF eller har samband med verksamheten som pågår i FF. Riktlinjerna finns på FF:s hemsida.

IFRS 16 - Leasingavtal

Med anledning av ändringar i regelverken har FF sammankallat en arbetsgrupp i syfte att uppdatera FF:s goda sed angående Leasingredovisning.

Leaseurope utformade en vägledning för hur regelverket skulle tillämpas av leasegivarna. Mot denna bakgrund arbetade FF och Bankföreningen tillsammans i en arbetsgrupp för leasingredovisning och behandlade vägledningen. Arbetsgruppen kom fram till att Leaseuropes vägledning i nuläget ska

tillämpas av medlemsföretagen. Däremot har arbetsgruppen ansett att vissa ställningstaganden och förtydliganden bör göras för att underlätta tolkning och tillämpning av vägledningen. Dessa finns samlade i dokumentet "Ställningstaganden och förtydliganden". Mer info om detta finns i Cirkulär nr 84 – 2018.

Utredningar m. m.

Finansinspektionen

- Avgifter hos Finansinspektionen
- Tillägg till remiss - förslag till föreskrifter och allmänna råd om kreditriskhantering
- Förslag till ändringar av FI:s föreskrifter om kontracykliskt buffertvärde
- Förslag till ändringar i redovisningsföreskrifterna
- Förslag till nya föreskrifter om redovisningstillsyn
- Vissa ändringar av amorteringskrav
- Förslag till nya regler om försäkringsförmedling samt vissa ändringar i fondregler
- Förslag till förändrad metod för tillämpning av risksviktsgolvet för svenska bolån
- Förslag till nya regler för betaltjänstleverantörer med anledning av det andra betaltjänstdirektivet
- Förslag till föreskrifter och allmänna råd om kreditriskhantering

Finansdepartementet

- Genomförande av 2018 års ändringsdirektiv till EU:s fjärde penningtvättsdirektiv
- Promemorian Avgifter för prövning av ärenden enligt EU:s förordning om värdepapperisering
- Betänkandet Gräsrotsfinansiering (SOU 2018:20)
- Promemorian Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om referensvärden
- Promemoria Ändringar i förordningen (2015:739) med instruktion för Allmänna reklamationsnämnden
- Promemorian Genomförande av CFC-regler i EU:s direktiv mot skatteundandraganden
- Nya regler för pensionsstiftelser med anledning av andra tjänstepensionsdirektivet
- Gemensamt system för skatt på inkomster från tillhandahållande av vissa digitala tjänster COM(2018) 148 final och fastställande av regler

med avseende på bolagsbeskattning. COM(2018) 147 final

- Promemorian Förbättrade förutsättningar för effektiv resolution av banker
- Promemorian Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och återanvändning
- Promemorian Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om penningmarknadsfonder

Justitiedepartementet

- Direktiv om ett ökat aktieägarengagemang. Förslag till genomförande i svensk rätt (Ds 2018:15)
- Förslag till EU-förordning om tillämplig lag för rättsverkan gentemot tredje man av överlåtelser av fordringar
- EU-direktiv om hantering eller köp av krediter och om ianspråktagande av säkerheter
- Ett särskilt straffansvar för deltagande i en terroristorganisation (Ds 2017:62)

Näringsdepartementet

- Översyn av lagstiftningen mot s k fordonsmålvakter, Ds 2018:33
- Remittering av förordningsändringar med anledning av ny vägtrafikdatalag
- Promemoria: Krav på rapportering av betalningstider

Lagstiftning

Lagen om bank- och finansieringsrörelse

Finansbolagen i lagens mening är kreditmarknadsbolag och var reglerade t.o.m. den 30 juni 2004 genom lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet m.m., men regleras fr.o.m. den 1 juli 2004 i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. För finansbolag som ej omfattas av lagen gäller lagen (1996:1006) om valuta- växling och annan finansiell verksamhet.

Lagen gäller för alla som driver bank- och finansierings- rörelse, dock inte för den verksamhet som drivs av Sveriges Riksbank och Riksgäldskontoret.

I definitionen av bankrörelse ingår såväl betalningsför- medling via generella betalningssystem som inlåning med en uppsägningstid inom högst 30 dagar. Enligt Finansinspektionens praxis ska en bank direkt eller indirekt delta i minst ett generellt betalsystem. De system som Finansinspektionen har identifierat som generella betalsystem är Bankgirosystemet, Dataclear- ingen, RIX samt kortsystemen VISA och MasterCard.

Inlåning får mottagas även av kreditmarknadsföretag och icke-finansiella företag. För det sistnämnda fallet är dock det högsta inlåningsbeloppet 50.000:- per konsument och insättningsgarantin gäller ej i detta fall. Definitionen av finansieringsrörelse styr frågan om till- ståndsplikt eller ej för kreditmarknadsbolag/finans- bolag.

Även finansbolag har tillgång till generella betalsystem. Kombinationen kort inlåning och betalningsförmedling via generella betalningssystem innebär krav på bank- tillstånd.

Definitionen av finansieringsrörelse

Med finansieringsrörelse avses rörelse i vilken ingår näringsverksamhet som har till ändamål att

1. ta emot återbetalningspliktiga medel från allmän- heten, och
 2. lämna kredit, ställa garanti för kredit eller i finansieringssyfte förvärva fordringar eller upplåta lös egendom till nyttjande (leasing).
- Allmänheten är fysiska personer och alla företag utom finansiella (finansiella företag är svenska och utländska banker, försäkringsbolag, kredit- marknadsföretag, värdepappersbolag och finan- siella institut).
 - Till allmänheten räknas inte stat och kommun.

- Såväl mottagande av medel från allmänheten som lämna kredit m.m. ska föreligga för tillståndsplikt för finansieringsrörelse. Kreditinstitut ska driva näringsverksamhet som har till ändamål att ta emot återbetalningsmedel från allmänheten.
- Undantag från tillståndsplikt för finansierings- rörelse enligt definitionen.
- Svensk bank.
- Utländsk bank med tillstånd i Sverige för bank- rörelse.
- Försäkringsföretag m.fl. under förutsättning det är tillåtet enligt för dem tillämplig lag.
- Företag som ger finansiering i samband med "egna varor/tjänster".
- S.k. internbanker förutsatt att koncernen/grup- pen inte har som huvudsakligt ändamål att driva finansiell verksamhet.
- Aktiebolag/ekonomisk förening om verksamheten består i att vid enstaka tillfällen förvärva ford- ringar och medel för verksamheten inte löpande anskaffas från allmänheten.
- Vissa ekonomiska föreningar.
- Företag som tillhandahåller betaltjänster enligt lagen om betaltjänster.
- Säljstödjande finansiering.
(Det tidigare tidsbegränsade undantaget i 29 § i lagen om bank- och finansieringsrörelse har nu- mera blivit permanent. De företag som berörs är företag som tillhandahåller finansiering i samband med avsättning av tjänster som erbjuds eller varor som framställs eller säljs av ett annat företag i samma koncern förutsatt att koncernen inte har som huvudsakligt ändamål att driva finansiell verksamhet och att företaget som tillhandahåller finansieringen lånar upp medel genom att ge ut överlåtbara värdepapper med en löptid på minst ett år.)

Återhämtningsplaner

Från och med den 1 februari 2016 trädde regler om upprättande av återhämtningsplaner i kraft, som ersatte de tidigare reglerna (se 6 kap. i LBF). Ändringarna grundar sig i krishanteringsdirektivet. Reglerna före- skriver vad för innehåll banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag ska ha i sina återhämtnings- planer. Företagens styrelse ska godkänna åter- hämtningsplanen. Den ska därefter lämnas in till inspektionen. Ett kreditinstitut som är föremål för gruppbaserad tillsyn tillsammans med andra koncern- företag inom EES omfattas inte av skyldigheten. Istället

ska institutet upprätta en koncernåterhämtningsplan enligt reglerna om koncernåterhämtningsplaner.

Förenklade skyldigheter

För mindre systemviktiga företags återhämtningsplaner och koncernåterhämtningsplaner infördes förenklade skyldigheter, innebärande att dessa inte behöver ha lika detaljerade och omfattande planer. Föreskrifterna som reglerar detta trädde i kraft den 15 juli 2016.

Koncernåterhämtningsplan

Ett kreditinstitut som ingår i en koncern som står under gruppbaserad tillsyn ska omfattas av en koncernåterhämtningsplan som ska upprättas och uppdateras av moderföretaget inom EES. Ett sådant kreditinstitut ska upprätta en individuell återhämtningsplan om Finansinspektionen beslutar det. En koncernåterhämtningsplan ska identifiera åtgärder som kan bli nödvändiga att vidta på nivån för moderföretaget inom EES och i ett enskilt dotterföretag som omfattas av den gruppbaserade tillsynen. Moderföretagets styrelse ska godkänna planen. Den ska därefter, vid den tidpunkt Finansinspektionen bestämmer, ges in till inspektionen. För en gränsöverskridande koncern ska den i stället ges in till den samordnande tillsynsmyndigheten. Om Finansinspektionen är den samordnande tillsynsmyndigheten, ska inspektionen överlämna planen till berörda behöriga och resolutionsmyndigheter. Om ett företag har åsidosatt sina skyldigheter, ska Finansinspektionen ingripa.

Koncerninternt finansiellt stöd

Koncerninternt finansiellt stöd är ett stöddarrangemang som bygger på frivillighet genom avtal mellan företagsenheter inom en koncern belägna i olika länder och som, om det ingås, ska godkännas av Finansinspektionen. Bestämmelserna återfinns i det 6 b kap. LBF och är en följd av krishanteringsdirektivet.

Definitionerna för koncerninternt finansiellt stöd är

1. finansiellt stöd: penninglån, utställande av garanti, ställande av säkerhet eller en kombination av dessa stödformer, och
2. koncerninternt finansiellt stöd: finansiellt stöd som lämnas av ett företag till ett annat i samma koncern när det mottagande företaget uppfyller förutsättningarna för ingripande enligt 15 kap. 2 b § LBF.

Ett avtal om koncerninternt finansiellt stöd får ingås mellan å ena sidan ett moderinstitut i ett EES-land, ett moderinstitut inom EES, ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett holdingföretag med blandad verksamhet som är etablerat inom EES, och å andra sidan ett dotterföretag.

Ett företag som anges ovan och som uppfyller förutsättningarna för ingripande enligt 15 kap. 2 b §, får inte ingå ett avtal om koncerninternt finansiellt stöd. Innan ett avtal om koncerninternt finansiellt stöd ingås, ska en ansökan om godkännande av avtalet göras till Finansinspektionen, om inspektionen är den samordnande tillsynsmyndigheten för den koncern som avtalet gäller.

Rörelse regler

Ett kreditinstitut (bank och kreditmarknadsbolag) får bara driva finansiell verksamhet och verksamhet som har ett naturligt samband med den.

Ett kreditinstitut får i sin verksamhet, bland annat

- låna upp medel, till exempel genom att ta emot inlåning från allmänheten eller ge ut obligationer eller andra jämförbara fordringsrätter,
- lämna och förmedla kredit, till exempel i form av konsumentkredit och kredit mot panträtt i fast egendom eller fordringar,
- medverka vid finansiering, till exempel genom att förvärva fordringar och upplåta lös egendom till nyttjande (leasing),
- tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster,
- tillhandahålla betalningsmedel,
- ikläda sig garantiförbindelser och göra liknande åtaganden,
- medverka vid värdepappersemissioner,
- lämna ekonomisk rådgivning,
- förvara värdepapper,
- driva rembursverksamhet,
- tillhandahålla värdefackstjänster,
- driva valutahandel,
- driva värdepappersrörelse under de förutsättningar som föreskrivs i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
- lämna kreditupplysning under de förutsättningar som föreskrivs i kreditupplysningslagen (1973:1173), och
- ge ut elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om bl.a. (se 16 kap. 1 § LBF).

- vilken information ett kreditinstitut ska lämna till sina kunder eller till dem som institutet erbjuder sina tjänster,
- vilka åtgärder ett kreditinstitut ska vidta för att uppfylla kraven på soliditet, likviditet, riskhantering, genomlysning, sundhet m. m.,
- vilka upplysningar ett kreditinstitut och sådana utländska kreditinstitut som inrättat filialer ska lämna till Finansinspektionen,
- innehållet i en återhämtningsplan enligt 6 a kap. 1 § och en koncernåterhämtningsplan enligt 6 a kap. 2 §, när planerna ska upprättas och hur ofta de ska uppdateras,
- innehållet i en ansökan om godkännande av avtal gällande koncerninternt finansiellt stöd enligt 6 b kap. 3 § första stycket,
- vad det beslut som styrelsen i det stödgivande företaget fattar enligt 6 b kap. 8 § ska innehålla,
- innehållet i en anmälan om givande av koncerninternt finansiellt stöd enligt 6 b kap. 11 §,
- offentliggörandet av information enligt 6 b kap. 16 §.

Outsourcing

Om ett kreditinstitut vill uppdra åt någon annan att utföra någon av de tjänster som avses i 7 kap. 1 §, ska institutet anmäla detta till Finansinspektionen och ge in uppdragsavtalet. Ett sådant uppdrag får ges om:

1. institutet svarar för den anförtrödda verksamheten mot kunden,
2. verksamheten drivs av uppdragstagaren under kontrollerade och säkerhetsmässigt betryggande former, och
3. uppdraget inte har sådan omfattning att institutet inte kan uppfylla de skyldigheter som följer av lagen eller andra författningar som reglerar institutets verksamhet.

Styrelsen eller verkställande direktören bör härvid upprätta interna regler om vilka tillståndspliktiga verksamheter, eller verksamheter som har ett naturligt samband med finansiell verksamhet eller dess stödfunktioner, som kan läggas ut och hur detta ska göras.

Den 25 februari 2019 publicerade EBA nya riktlinjer för outsourcing av bank- och finansverksamhet. Riktlinjerna är en uppdatering av tidigare riktlinjer och är ämnade att skapa ett mer harmoniserat europeiskt regelverk för banker och finansinstitut som omfattas av EBA:s mandat.

Riktlinjerna ersätter tidigare regelverk på området, bland annat EBA:s riktlinjer för outsourcing till molntjänstleverantörer som publicerades 2017. De nya riktlinjerna träder i kraft den 30 september 2019.

FI har ännu inte beslutat om de ämnar tillämpa de nya riktlinjerna. Det kommer sannolikt ta cirka tre månader för FI att översätta riktlinjerna och meddela EBA om myndigheten avser att tillämpa riktlinjerna. FI väntas även besluta om *Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut* (FFFS 2014:1) ska uppdateras eller ersättas av nya föreskrifter.

Syftet med riktlinjerna är att underlätta tillsyn av outsourcad verksamhet samt att garantera säker och effektiv outsourcing av verksamhet utan onödiga risker. De nya riktlinjerna stämmer i hög grad överens med nuvarande svenska föreskrifter, men kan komma att innebära vissa ändringar och nyheter. En sådan nyhet är att de nya riktlinjerna är tillämpliga på alla outsourcingprojekt, och alltså inte enbart arbete och funktioner som är av väsentlig betydelse för verksamheten. Ytterligare en förändring som är av vikt att notera är att banker och finansinstitut måste dokumentera all outsourcing och på begäran göra denna dokumentation tillgänglig för FI:s granskning, dock är banker och finansinstitut enligt riktlinjerna enbart skyldiga att anmäla outsourcing av funktioner som är av väsentlig betydelse för verksamheten. En sista nyhet är att banker och finansinstitut som önskar outsource verksamhet måste analysera riskerna som är förknippade med den planerade outsourcingen samt bedöma hur väsentlig den outsource verksamheten är för bolaget innan outsourcingen genomförs.

Lag om valutaväxling och annan finansiell verksamhet

För att ägna sig åt s.k. *annan finansiell verksamhet* än sådan som kräver tillstånd enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse krävs registrering hos Finansinspektionen enligt lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet (tidigare anmälningslagen). Sådana företag betecknas finansiella institut.

Annan finansiell verksamhet definieras i lagen som *yrkesmässig verksamhet* som *huvudsakligen* består i att utföra en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap 1 § punkterna 2, 3, och 5–12 lagen om bank- och finansieringsrörelse, däribland att medverka vid finansiering, t.ex. genom att förvärva fordringar och upplåta lös egendom till nyttjande (leasing).

Ett företag som har sådan huvudsaklig finansiell verksamhet som anges i nämnda punkter är alltså skyldigt att registrera sin verksamhet till Finansinspektionen (med undantag för företag i 1 kap. 2 § 1-3, 6, 8, 9, 11 och 12 lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Även sådan (t.ex. säljs-tödjande) verksamhet som är undantagen från tillståndsplikt enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse är anmälningspliktig enligt det som tidigare kallades för anmälningslagen då det är fråga om s.k. *annan finansiell verksamhet* och nämnda förutsättningar (*yrkesmässig och huvudsaklig*) föreligger. Är det fråga om konsumentkreditverksamhet se nedan punkt angående viss verksamhet med konsumentkrediter.

Finansinspektionen har tillsyn över de finansiella institutens efterlevnad av penningtvättsregelverken och gör i samband med registrering en prövning av ägare och ledning. Ändringar i ledning eller ägare ska anmälas till Finansinspektionen.

Lag om viss verksamhet med konsumentkrediter

För att lämna eller förmedla krediter till konsumenter krävs sedan den 1 juli 2014 tillstånd från Finansinspektionen enligt lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter. Sådana tillståndspliktiga företag betecknas som konsumentkreditinstitut.

Undantag från tillstånd

Tillstånd behövs inte för företag med tillstånd enligt:

- lagen om bank- och finansieringsrörelse,
- lagen om betaltjänster, eller
- lagen om elektroniska pengar,
- lagen om verksamhet med bostadskrediter,
- företag som avses i 2 kap. 3 § första stycket 2–7 lagen om bank- och finansieringsrörelse,
- statliga och kommunala myndigheter, eller
- juridiska personer som driver verksamhet med konsumentkrediter i mindre omfattning utan vinstsyfte.

De företag som tillhandahåller finansiering i samband med avsättning av tjänster som erbjuds, eller varor som framställs eller säljs, av företaget eller inom en koncern, är undantagna från tillståndsplikt enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse (enligt 2 kap. 3 § första stycket 2–7). Vidare undantas konsumentkrediter som medges eller förmedlas inom handeln och som betraktas som anstånd med betalning och inte lån,

t.ex. kontokortskrediter avbetalningsköp. Inte heller fakturakrediter omfattas av tillståndsplikten. Emellertid kan anmälningsplikt enligt den tidigare anmälningslagen föreligga, se ovan under Lag om valutaväxling och annan finansiell verksamhet.

Finansinspektionens tillsyn omfattar inte konsumentkreditlagen, istället utövar Konsumentverket tillsyn över denna.

Svenska kreditinstitut och företag som driver tillståndspliktig verksamhet enligt lagen om viss verksamhet med konsumentkrediter kan utväxla uppgifter om lämnade krediter, betalningsförsummelser och kreditmissbruk för kreditupplysningsändamål inom en krets som utgörs av dessa företag samt sådana företag som har tillstånd för kreditupplysningsverksamhet.

Not. De som innan lagens ikraftträdande lämnade konsumentkrediter enligt 7 kap. 1 § andra stycket 2 lagen om bank- och finansieringsrörelse såsom annan finansiell verksamhet enligt lagen om anmälningsplikt för viss finansiell verksamhet, kunde fortsätta att driva verksamheten enligt äldre bestämmelser till den 1 januari 2015 utan krav på tillstånd.

Lagen om försäkringsdistribution

Finansbolag som erbjuder och aktivt förmedlar försäkringar i samband med sina produkter omfattas av lagens tillämpningsområde. Lagen trädde i kraft den 1 oktober 2018 och ersatte den lagen om försäkringsförmedling. Den gäller för försäkringsförmedlare och försäkringsföretag. Med försäkringsdistribution avses verksamhet som består i att;

- ge råd om eller föreslå försäkringsavtal eller utföra annat förberedande arbete innan ett försäkringsavtal ingås,
- ingå ett försäkringsavtal, eller
- bistå vid förvaltning och fullgörande av försäkringsavtal.

Från lagen undantagen verksamhet

Med försäkringsdistribution avses inte verksamhet som bara består i att:

1. hänvisa någon till en försäkringsdistributör eller en försäkringsdistributör till en presumtiv kund, lämna allmän information om försäkringar till någon
2. lämna allmän information om försäkring till någon, eller
3. inom ramen för en annan yrkesverksamhet i enskilda fall lämna information eller ge råd om försäkring till någon.

Med försäkringsdistribution avses inte heller att yrkesmässigt handlägga, värdera eller reglera försäkringsfall.

Bestämmelserna om försäkringsdistribution lagen gäller även vid distribution av återförsäkring, om inte annat anges.

Bestämmelserna om försäkringsförmedlare i denna lag gäller även anknuten försäkringsförmedlare, sidoverksam försäkringsförmedlare och anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare, om inte annat anges.

Lagen är inte tillämplig på en sidoverksam försäkringsförmedlares försäkringsdistribution, om

1. den distribuerade försäkringen kompletterar en vara eller tjänst och försäkringen täcker risken för förlust av varan eller funktionsfel i eller skada på varan, att tjänsten inte kunnat utnyttjas, eller skada på eller förlust av bagage och andra risker i samband med resa, och

2. den årliga premien för den distribuerade försäkringen inte överstiger ett värde motsvarande 600 euro, beräknat proportionellt på årsbasis, eller

3. premien för den distribuerade försäkringen inte överstiger ett värde motsvarande 200 euro per person, i de fall försäkringen kompletterar en tjänst och den tjänstens varaktighet inte är längre än tre månader.

En försäkringsdistributör ska, när distributionen sker via en sidoverksam försäkringsförmedlare som undantagits från tillämpningen lagen enligt 6 §, säkerställa att information tillhandahålls kunden innan försäkringsavtalet ingås, med uppgifter om försäkringsdistributörens identitet och adress och om de förfaranden som avses i 4 kap. 15 § och som gör det möjligt för kunder och andra berörda parter att anmäla klagomål, det införts ändamålsenliga och proportionerliga system som är förenliga med 4 kap. 1 §, 3 § första stycket, 5 och 13 §§ samt 5 kap. 14, 18 och 19 §§ och som beaktar kundens krav och behov innan avtalsförslaget läggs fram, och det produkt-faktablad som avses i 5 kap. 13 § lämnas till kunden innan försäkringsavtalet ingås

Krav på tillstånd

En svensk försäkringsförmedlare får, med vissa undantag i lagen, bedriva försäkringsdistribution endast efter tillstånd av Finansinspektionen. Senast sex månader efter erhållet tillstånd ska anmälan om registrering göras hos Bolagsverket. Har anmälan inte gjorts inom denna tid eller har Bolagsverket genom beslut som vunnit laga kraft avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering, upphör tillståndet att gälla. Verksamheten får inte påbörjas förrän registrering har skett.

Definitioner av nya aktörer

- anknuten försäkringsförmedlare: en försäkringsförmedlare som har träffat avtal med ett eller flera försäkringsföretag om att distribuera försäkringsprodukter, om dessa produkter inte konkurrerar med varandra och avtalet innebär att försäkringsföretaget är ansvarigt för ren förmögenhetsskada enligt 4 kap. 16 § lagen om försäkringsdistribution.
- anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare: en sidoverksam försäkringsförmedlare som har träffat avtal med ett eller flera försäkringsföretag eller försäkringsförmedlare om att bara distribuera vissa försäkringsprodukter som kompletterar en vara eller en tjänst eller de berörda försäkringsprodukterna omfattar inte livförsäkring eller ansvarsförsäkring, utom när sådant skydd kompletterar den vara eller tjänst som förmedlaren bedriver som huvudsaklig yrkesverksamhet, om avtalet innebär att försäkringsföretaget eller försäkringsförmedlaren är ansvarig för ren förmögenhetsskada enligt 4 kap. 16 §,

Anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare

För en anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare gäller att det försäkringsföretag eller den andra försäkringsförmedlare som förmedlaren har ingått avtal med om att distribuera dess försäkringsprodukter ska anmäla förmedlaren för registrering hos Bolagsverket (om förmedlaren uppfyller lagens krav).

Lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Lagen trädde i kraft den 26 juni 2017 och i grunden ligger FATFs (Financial Action Task Force) rekommendationer. Direktivet som ligger bakom lagen är anpassat till FATFs rekommendationer och innebär bl.a. att det riskbaserade förhållningssättet lyfts fram. Såväl medlemsstaterna som enskilda ska identifiera och bedöma sina risker för penningtvätt och finansiering av terrorism och agera utifrån dessa. Det riskbaserade förhållningssättet får betydelse bl.a. för de centrala reglerna om åtgärder för att uppnå kundkännedom.

Lagen ska tillämpas på fysiska/juridiska personer som driver bl.a.

- Bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse.

FINANSBOLAGENS SPELREGLER

- Verksamhet som kräver anmälan till eller ansökan hos Finansinspektionen enligt lagen om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet eller lagen om inlåningsverksamhet.
- Verksamhet med konsumentkrediter enligt lagen om viss verksamhet med konsumentkrediter.
- Försäkringsförmedling enligt lagen om försäkringsförmedling (från de 1 oktober 2018 lag om försäkringsdistribution).

Lagen gäller även fysiska/juridiska personer som driver yrkesmässig handel med varor, om det kan antas att det i verksamheten eller en del av verksamheten genomförs eller kommer att genomföras transaktioner, enstaka eller sådana som kan antas ha samband, som innebär att utbetalt eller mottaget belopp i kontanter uppgår till motsvarande € 5.000 eller mer.

Krav på riskbaserad kundkännedom

Omfattningen av de åtgärder som vidtas för att uppnå kundkännedom ska anpassas efter risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Åtgärder för att uppnå kundkännedom ska vidtas vid etablering av en affärsförbindelse och vid enstaka transaktioner som uppgår till ett belopp motsvarande € 15.000 eller mer. Detsamma gäller transaktioner som understiger detta belopp och verksamhetsutövaren inser eller borde inse har samband med varandra och som tillsammans uppgår till minst € 15.000. Med en "affärsförbindelse" avser en affärsmässig förbindelse med viss förväntad varaktighet. I lagen finns en förändrad definition av affärsförbindelse, i syfte att klargöra att en affärsförbindelse kan uppstå trots frånvaron av ett avtal. T.ex. kan denna uppstå genom konkludent handlande, att en kund vid upprepade tillfällen använder verksamhetsutövarens tjänster. Kravet på kundkännedom kräver en fortlöpande kontroll och inte enbart vid tillfället då affärsförbindelsen etableras.

Åtgärder för kundkännedom ska också vidtas om det uppkommer osäkerhet om tillförlitligheten eller tillräckligheten av tidigare mottagna kunduppgifter. Detta gäller inte bara kundens identitet. Åtgärder för att uppnå kundkännedom ska alltid vidtas om det föreligger misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism. Detta gäller oavsett eventuella undantag och tröskelbelopp.

Handlingar och uppgifter som använts för att uppnå kundkännedom ska bevaras i minst fem år. Tiden ska räknas från det att åtgärderna utfördes eller, i de fall då

en affärsförbindelse etablerats, affärsförbindelsen upphörde.

Åtgärder som ska vidtas för kundkännedom

Identifiering och kontroll av kunden:

1. Identifiera och kontrollera kundens identitet genom identitetshandlingar, registerutdrag eller genom andra uppgifter från en oberoende och tillförlitlig källa,
2. kontroll av s.k. verklig huvudmans identitet,
3. inhämtande av information om affärsförbindelsens syfte och art.
4. Enligt lagen ska en verksamhetsutövare även vidta åtgärder för att avgöra om kunden eller kundens verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning (s.k. PEP).

Skärpta åtgärder vid hög risk

Om risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism bedöms som hög, ska särskilt omfattande kontroller, bedömningar och utredningar göras. Då ska även åtgärderna kompletteras med det som krävs för att motverka den höga risken. Sådana kan tillämpas vid exempelvis förbindelser med högriskredjeländer, vid korrespondentförbindelser eller när en affärsförbindelse etableras eller en enstaka transaktion utförs med en s.k. PEP.

Exempel på skärpta åtgärder som kan vidtas är inhämtande av ytterligare information om kundens affärsverksamhet eller ekonomiska situation och uppgifter som varifrån kundens ekonomiska medel kommer.

Tidpunkt för kundkännedom

En verksamhetsutövare får inte etablera eller upprätthålla en affärsförbindelse eller utföra en enstaka transaktion, om verksamhetsutövaren inte har tillräcklig kännedom om kunden för att kunna hantera risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen och övervaka och bedöma kundens aktiviteter och transaktioner.

En affärsförbindelse får inte etableras om det finns misstanke om att verksamhetsutövarens produkter eller tjänster kommer att användas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

En verksamhetsutövare får inte utföra en transaktion om det på skälig grund kan misstänkas att den utgör ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism. Om en rapport har lämnats till Polismyndigheten ska verksamhetsutövaren även beakta den information som

Polismyndigheten kan lämna om hanteringen av ärendet.

Om det inte är möjligt att låta bli att utföra en misstänkt transaktion, eller om ett avstående från att genomföra transaktionen sannolikt skulle försvåra den vidare utredningen, får transaktionen genomföras.

Affärsförbindelsen ska vidare kontinuerligt följas upp, så att de transaktioner som utförs överensstämmer med vad som är känt om kunden vad gäller t.ex. affärs- och riskprofil.

Uppgifts- och granskningsskyldighet

Lagen ställer krav på granskning för att kunna upptäcka misstänkta transaktioner. Om misstanke efter närmare analys kvarstår, ska uppgifter om alla omständigheter som kan tyda på penningtvätt eller finansiering av terrorism "utan dröjsmål" lämnas till Finanspolisen. Lagen innehåller även ett meddelandeförbud, vilket innebär att de utpekade personerna inte får röja för kunden ifråga eller någon utomstående att en granskning har genomförts, att uppgifter lämnats till Finanspolisen eller att en undersökning genomförs eller kommer att genomföras.

Riskbaserade rutiner och utbildning

Anställda ska fortlöpande få behövlig information och utbildning. Finansinspektionens föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism innehåller åtskilliga föreskrifter om vilka interna rutiner som ska tillämpas, och vilken utbildning de anställda ska genomgå.

Gemensamma riktlinjer för återförsäljare och informationsblad om lagen

FF har tillsammans med Svenska Bankföreningen utarbetat gemensamma riktlinjer för återförsäljare som samarbetar med banker och finansbolag. Riktlinjerna innehåller en "checklista" på de åtgärder som återförsäljare måste genomföra vid identifiering av kund.

Riktlinjerna finns översatta till engelska och finska.

Även ett gemensamt informationsblad om lagen som förklarar för kunden varför handlaren måste ställa frågor har tagits fram.

Riktlinjerna och informationsbladet finns tillgängliga på FF:s webbsida.

Register över verkliga huvudmän

Ett centralt register över verkliga huvudmän har införts. Registret förs av Bolagsverket. Bolagsverket får även mandat att besluta om sanktioner enligt *lag om registrering i syfte att motverka penningtvätt och*

terrorism. Registret finns tillgängligt för verksamhetsutövarna och uppgifterna ska lämnas av verksamhetsutövarna själva.

Förenklade åtgärder

Möjligheterna att använda sig av förenklade förfaranden stramas upp som en följd av direktivets krav och en tydligare riskbaserad ansats. Förenklade åtgärder ska fortsättningsvis vara möjliga att tillämpa på de områden som i dag är undantagna från vissa kundkännedomsåtgärder. Förenklade åtgärder får dock enbart vidtas om verksamhetsutövare i det enskilda fallet kan bedöma att risken för penningtvätt och finansiering av terrorism är låg.

AML-rapportering

Efter att den nya penningtvättslagen trädde i kraft 2017 och i samband med den, FI:s nya föreskrifter, gäller enligt föreskrifterna att företagen under FI:s tillsyn ska rapportera in uppgifter så att FI kan bedöma risken för att företagen utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Enligt FI:s föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska företagen årligen rapportera de begärda uppgifterna digitalt i FI:s system för periodisk rapportering, på www.fi.se. Uppgifterna ska avse balansdagen den 31 december. Den första rapporteringen skulle göras senast den 31 mars 2018.

Rapportering av penningtvätt ska därefter upprepas en gång per år innan sista mars. FI har även information om rapporteringen och hur den ska göras på sin hemsida, www.fi.se.

goAML

Under 2018 bytte finanspolisen rapporteringssystem till goAML, ett nytt it-system, för att bättre möta kraven i polisens uppdrag och i lagstiftningen. Detta påverkar även de företag som är rapporteringsskyldiga.

Det nya systemet, goAML, tillhandahålls av FN och många länder har redan implementerat denna lösning. Systemet kommer att öka kvaliteten på inrapporterat material och stärka finanspolisens analysförmåga och möjlighet att upptäcka och lagföra kriminella aktörer. För att kunna implementera goAML krävs ett nära samarbete med rapporteringsskyldiga företag. Finanspolisen har under året bjudit in intresserade företag att ingå i ett gemensamt projekt, goTogether. Syftet har varit att tillsammans skapa goda förutsättningar för inrapportering till Finanspolisen när det nya it-systemet införs.

Det beslutade införandedatumet för goAML (1 mars 2019) sköts i februari fram p.g.a. vissa tekniska problem. Dessa problem kvarstår. Ett nytt datum är

inte beslutat men prognosen är nu att goLIVE kommer att kunna ske först efter sommaren. Mer specifik information om startdatum kommer då detta har beslutats.

Lag (2014:307) om straff för penningtvättsbrott

- Försök, förberedelse och stämpling till penningtvättsbrott som inte är ringa är straffbart.
- Så kallad självtvätt är brottsligt. Även den som tvättar vinster från sin egen brottslighet kan dömas för penningtvättsbrott.
- Penningtvättsbrott i näringsverksamhet är straffbart. Det gäller den som låter sin verksamhet användas för åtgärder som kan misstänkas vara penningtvätt.
- Kopplingen till det brott som gett vinsten breddas. Det ska vara tillräckligt att brottsvinsten kommer från "brott eller brottslig verksamhet" snarare än från ett specifikt angivet brott.
- Ökade möjligheter att förverka egendom som varit föremål för penningtvätt. Det är möjligt att förverka tvättad egendom hos penningtvättaren även om egendomen inte kan anses tillhöra penningtvättaren.
- Det är möjligt att under kortare tid förbjuda en person att disponera över exempelvis bankmedel. Det är också möjligt att ta sådan egendom i beslag.

Regler om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel ersätter den tidigare gällande förordningen (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel.

Enligt förordningen ska betalningsleverantörer se till att vissa uppgifter om en betalare följer med en överföring när den vidarebefordras. Flertalet finansiella företag är skyldiga att tillämpa bestämmelserna i förordningen. Detta gäller bl.a. banker och fysiska och juridiska personer som driver betalningsöverförings- eller betalningsförmedlingsverksamhet enligt lagen (1996:1006) valutaväxling och annan finansiell verksamhet. Genom förordningen genomförs specialrekommendation nr VII (SR VII) gällande "överföringar på elektronisk väg" som har antagits av FATF.

Reglerna innebär bl.a.:

- Skyldighet att identifiera betalare vid kontanta betalningsöverföringar och insättningar på belopp

över € 1.000, eller om flera mindre summor uppgår till detta belopp.

- Skyldighet att meddela myndigheterna om vidtagna åtgärder p.g.a. bristfällig information om betalaren.

Om en betalningsleverantör regelbundet underlåter att lämna erforderlig information om betalaren ska betalningsmottagarens betalningsleverantör vidta åtgärder. Åtgärderna kan inledningsvis bestå i att utfärda varningar och fastställa tidsfrister. Betalningsmottagarens betalningsleverantör kan därefter antingen avvisa alla framtida överföringar från betalarens betalningsleverantör eller fatta beslut om att begränsa eller avsluta affärsrelationen med denne.

FATCA

Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA), är en amerikansk lagstiftning som syftar till att förhindra skatteflykt från USA. FATCA ställer krav på bl.a. institut över hela världen att identifiera och dokumentera kontohavare samt rapportera om konton som innehåller av personer som är skattskyldiga/deklarationspliktiga i USA, s.k. US persons, bl.a.:

- bosatta i USA,
- amerikanska medborgare (även de med dubbelt medborgarskap),
- innehavare av uppehållstillstånd i USA, s.k. Green card,
- företag som är registrerade i USA,
- vissa icke amerikanska företag med US persons i ägarkretsen.

För att uppfylla FATCA erbjuder USA andra länder att ingå avtal om uppgiftslämnandet. USA och Sverige har ingått ett sådant avtal. Den svenska lagstiftningen, som krävs för att uppfylla kraven enligt FATCA, trädde i kraft den 1 april 2015. Det innebär att de svenska finansiella företagen ska tillämpa FATCA regelverket så som det är implementerat i svensk rätt.

De finansiella företagen kan lämna uppgifterna till Skatteverket, som i sin tur lämnar uppgifterna till det amerikanska skatteverket IRS (Internal Revenue Service). Rapporteringskraven beror på hur stora tillgångarna på kontona är. Instituterna ska bl.a.:

- Identifiera och dokumentera kunder för att avgöra om de är skattskyldiga i USA eller inte.

- Rapportera tillgångar på konton som innehas av US persons och rapportera betalningar till finansiella företag som inte följer FATCA-reglerna samt innehålla skatt om dessa betalningar har sin källa i USA.

Även med ett avtal mellan Sverige och USA ska instituten anmäla sig på IRS webbsida för att få ett Global Intermediary Identification Number (GIIN-nummer) och komma med på listan som visar att institutet är s.k. deemed compliant financial institution. Listan uppdateras månadsvis. På skatteverkets hemsida finns ytterligare information om hur den årliga rapporteringen ska gå till. Se; <https://www.irs.gov/businesses/corporations/fatca-foreign-financial-institution-registration-system>

EU/OECD

Parallellt med FATCA har OECD tagit fram ett modellavtal för informationsutbyte baserat på FATCA-avtalen.

EU såg en möjlighet till att implementera en liknande standard och sedan den 1 januari 2016 har Sverige infört OECD:s globala standard för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton genom bland annat CRS (Common Reporting Standard), som är en rapporteringsnorm och som har implementerats i svensk rätt.

Syftet är bland annat att göra det svårare att undanhålla pengar på konton i andra länder för att slippa betala skatt.

Standarden innebär bland annat att Skatteverket blir skyldiga att utbyta viss information med utländska myndigheter.

Standarden innebär också att svenska banker och andra finansiella institut ska lämna information om utländska kontohavares tillgångar och kapitalinkomster till Skatteverket.

Det svenska införlivandet av PSD 2 (betaltjänstdirektivet)

EU-kommissionen presenterade i slutet av juli 2013 ett förslag till revidering av betaltjänstdirektivet ("PSD II") som inkluderar och upphäver det första betaltjänstdirektivet. En central del av det nya direktivet är att det ställer krav på säkerhet när man identifierar kunder. Betaltjänstdirektivet gäller alla leverantörer av betaltjänster, det vill säga både banker och andra betaltjänstleverantörer. Vidare innebar PSD2 att även företag som tillhandahöll betalningsinitieringstjänster

och kontoinformation omfattades av regleringen, dvs. lagens tillämpningsområde utökas.

Införlivandet i Sverige gjordes genom ändringar i lagen om betaltjänster och FI:s nya och ändrade föreskrifter, som trädde i kraft den 1 maj 2018.

Bland nyheterna finns följande.

- Begreppet betaltjänst utvidgas till att omfatta betalningsinitierings- och kontoinformationstjänster
- Undantag från betaltjänstlagens tillämpningsområde görs för bl.a. betalningstransaktioner som genomförs med hjälp av mobiltelefoner eller annan teknisk utrustning, under förutsättning att en sådan transaktion inte överstiger € 50.
- Fler aktörer, däribland leverantörer av betalningsinitieringstjänster och leverantörer av kontoinformationstjänster, åläggs en tillståndsplikt samt krav på att dessa innehar ansvarsförsäkring eller annan jämförbar garanti till täckande av ett eventuellt skadeståndsansvar.
- Betalningsinstitut har under vissa förutsättningar rätt till tillgång till kreditinstitutens betalkontotjänster. Denna ska ske på objektiva, icke-diskriminerande och proportionella grunder i den omfattning som krävs för att de effektivt och obehindrat ska kunna tillhandahålla betaltjänster. Om ett kreditinstitut avslår en sådan begäran ska institutet lämna Finansinspektionen en motivering till avslaget.
- Finansinspektionen i samråd med Konkurrensverket ska utöva tillsyn över dessa.

Förordning om förmedlingsavgifter för kortbetalningar

Förordningen om kortbaserade transaktioner har som främsta syfte att reducera de avgifter som bankerna tar ut av varandra för att genomföra diverse transaktioner. Den trädde i kraft den 9 december 2015.

Förordningen om förmedlingsavgifter inför maximinivåer för förmedlingsavgifter för transaktioner med konsumenters betal- och kreditkort, och förbjuda tilläggsavgifter för sådana korttyper. Tilläggsavgifter är sådana extraavgifter som vissa handlare lägger på för kortbetalningar.

Konsumentkreditlagen

Den 1 januari 2011 trädde den nuvarande konsumentkreditlagen i kraft. Denna lag innebär bl.a. utökad information i samband med kreditgivning, en reglering av s.k. snabblån, ångerrätt för krediter samt slopande av formkravet för avtals ingående. Till skillnad från direktivet är lagens tillämpningsområde inte begränsat till några beloppsgränser.

Regeringen har under ett par år arbetat med att införa ändringar i denna, ändringar som trädde i kraft den 1 september 2018. Bland annat infördes begreppet högskostnadskredit samt ett ränte- och kostnadstak. Med dagens ränteläge är en högskostnadskredit ett lån med en årsränta på mellan 29,5 procent och upp till taket 39,5 procent. Numer ställs det även krav på kreditprövningar på räntefria krediter som ska betalas inom tre månader och som bara är förknippade med en obetydlig avgift (gäller ej fakturakredit).

Härutöver har Konsumentverket under våren 2019 remitterat föreskrifter om just högskostnadskrediter och marknadsföring kring dessa. Föreskrifterna är planerade att träda i kraft den 1 juni 2019.

Konsumentverkets allmänna råd om konsumentkrediter med anledning av den nya lagen trädde i kraft den 1 februari 2011. Konsumentverket har för avsikt att revidera dessa allmänna råd och en sådan bör aktualiseras under 2019.

Sanktioner enligt konsumentkreditlagen

Genom en ändring i konsumentkreditlagen kan Konsumentverket ta ut en sanktionsavgift av näringsidkare som vid kreditgivning till konsumenter inte gör ordentliga kreditprövningar. Ändringen syftar till att stärka konsumentskyddet vid kreditgivning och därigenom minska överskuld-sättningen bland konsumenter. Konsumentverket har sedan den 19 maj 2016 även rätt att meddela omedelbart gällande förbud för näringsidkaren att lämna krediter.

Kapitaltäckning och stora exponeringar

Den 1 december 2017 beslutade Baselkommitténs styrande organ GHOS (Governors and Heads of Supervision) om viktiga kompletteringar för att färdigställa de globala standarderna för bankers kapitaltäckning.

De nya globala standarderna har uppdaterats i flera viktiga delar.

Baselkommitténs överenskommelse anger att de nya standarderna ska börja gälla från 1 januari 2022. Golvet för de riskvägda tillgångarna ska fasas in från nivån 50% år 2022 till slutnivån 72,5% från den 1 januari 2027. Baselkommitténs överenskommelse ställer även krav på att bankerna ska publicera utvecklingen av de riskvägda tillgångarna under hela infasningsperioden. Syftet med den ökade transparensen är att underlätta för externa bedömare att analysera effekten av golvet.

Vid sidan av Baselkommitténs överenskommelse pågår en översyn av kapitaltäckningsreglerna i EU som bl.a. inför ett bruttosolidaritetskrav, men som också ändrar hur kapitalkraven utformas i EU och hur de kan tillämpas av tillsynsmyndigheter exempelvis i vilken utsträckning nationella tillsynsmyndigheter kan använda pelare 2-påslag.

För svensk del måste de nya Baselstandarderna först införas i EU-rätten. De ändringar som införs genom ändringar i förordningen blir direkt gällande medan de som genomförs genom direktiv måste sedan implementeras genom lag och föreskrifter i Sverige.

CRD II-IV

Genom de beslutade förändringarna i följd av den senaste finanskrisen införs väsentligen strängare kapital- och likviditetskrav. CRD IV/CRR trädde ikraft den 1 januari 2014. Vissa bestämmelser trädde dock ikraft senare.

CRR förordningen innehåller bl.a. följande.

- Krav på s.k. Common Equity Tier 1 (CET 1) kapital motsvarande 4-4,5 procent av riskvägda tillgångar dvs. en ökning med 2 procent. Det totala kravet (CET 1 + CET 2) kvarstår dock oförändrat på 8% av riskvägda tillgångar. Till detta kommer ytterligare krav på kapitalbuffertar enligt CRD IV.
- Nya likviditetskrav infördes från 2015, efter en observationsperiod. Institutet behöver hålla likvida tillgångar motsvarande nettoflödet under en stressad period på 30 dagar. Liquidity Coverage Ratio (LCR) fasas in till 60 procent från 2015 för att uppgå till 100 procent 2018.
- Bestämmelser om likviditet och bruttosoliditetsgrad i CRR finns främst i artiklarna 411–428 resp. 429-430. Artikel 412 tillsynsförordningen innehåller ett allmänt krav på likviditetstäckning.
- Enligt artikel 460 CRR ges kommissionen befogenhet att anta en delegerad akt som specificerar hur ett kvantitativt krav på likviditetstäckning i artikel 412 tillsynsförordningen ut-

formas. I och med publiceringen av den delegerade akten i Europeiska unionens officiella tidning (2015) är det beslutat hur det kvantitativa kravet på likviditetstäckningskravet i tillsynsförordningen ska beräknas och reglerna tillämpas från och med den 1 oktober 2015.

- När det gäller s.k. Net Stable Funding Ratio (NSFR), som syftar till att öka andelen långsiktig finansiering, presenterade EU-kommissionen ett lagförslag 2016.
- Beträffande s.k. Leverage Ratio, ett icke riskbaserat mått (CET1 dividerat med genomsnittliga konsoliderade tillgångar) införs detta från januari 2018.
- Förordningen ger medlemsländerna möjlighet att införa strängare krav på institut med tillstånd i det egna landet (ett viktigt krav från svenska regeringens sida). Rådet kan dock, genom beslut av en kvalificerad majoritet, förhindra strängare nationella krav införs i en medlemsstat.
- CRD IV direktivet innehåller bl.a. följande.
- Krav på kapitalbuffertar. En kapitalkonserveringsbuffert (CET1) motsvarande 2,5 procent av riskvägda tillgångar, en systemriskbuffert på 1-3 procent för alla exponeringar samt upp till 5 procent för inhemska och tredjelands exponeringar. Vidare införs krav på globalt systemviktiga institut som beroende på kategori uppgår till 1-3,5 procent.
- Bonusar får inte överstiga den fasta ersättningen men får uppgå till två gånger den fasta ersättningen om 50 procent av aktierna är företrädade vid stämma och 66 procent röstar ja till förslaget alternativt om 75 procent av de företedda aktierna vid stämman röstar ja till förslaget. Sedan januari 2014 ska även antalet anställda per institut samt nettoinkomsten per institut publiceras.

FF har deltagit i den referensgrupp som Finansdepartementet sammankallat i anledning av översynen och bl.a. hemställt om att proportionaliteten för mindre kreditinstitut som finansbolag ska beaktas.

Rapporter och rapporteringssystem

Inrapporteringsystemet hos Finansinspektionen används för den nya EU-harmoniserade tillsynsrapporteringen av bl.a. finansiella uppgifter (FINREP) och kapitaltäckningsuppgifter (COREP).

Vilka rapporter som ska lämnas och när de ska lämnas framgår av Finansinspektionens rapporteringsplan för aktuell period.

Finansinspektionens kapitaltäcknings- och likviditetsföreskrifter m.m.:

- Finansinspektionens föreskrifter om kontracykliskt buffertvärde (FFFS 2014:33)
- Finansinspektionens föreskrift om internt bedömt kapitalbehov (FFFS 2014:13)
- Finansinspektionens föreskrifter om tillsynskrav och kapitalbuffertar (FFFS 2014:12)
- Föreskrifter om krav på likviditetstäckningsgrad och rapportering av likvida tillgångar och kassaflöden (FFFS 2012:6)
- Föreskrifter om hantering av likviditetsrisker (FFFS 2010:7) med ändringsförfattning (FFFS 2014:21)
- Rapportering av likviditetsrisker (FFFS 2011:37)
- Föreskrifter om ersättningspolicy i kreditinstitut, värdepappersbolag och fondbolag med tillstånd för diskretionär portföljförvaltning (FFFS 2011:1)
- Rapportering av ränterisk i övrig verksamhet (FFFS 2007:4).
- Föreskrifter och allmänna råd om hantering av kreditrisker i kreditinstitut och värdepappersbolag

Lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag m.m.

Sedan den 1 januari 1996 gäller lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL), vilken i vissa hänseenden hänvisar till årsredovisningslagen (1995:1554).

ÅRKL tillämpas på kreditinstitut, varmed avses banker, d.v.s bankaktiebolag, sparbanker och föreningsbanker, kreditmarknadsföretag (kreditmarknadsbolag resp. kreditmarknadsföreningar), institut för elektroniska pengar Sveriges allmänna hypoteksbank och Svenska skeppshypotekskassan. Lagen gäller även svenskt aktiebolag som fått tillstånd att driva värdepappersrörelse, dvs värdepappersbolag. Vidare ska lagens bestämmelser om koncernredovisning tillämpas på finansiella holdingbolag som uteslutande eller huvudsakligen förvaltar dotterföretag som är kreditinstitut.

Huvuddelen av bestämmelserna i ÅRKL överensstämmer med motsvarande bestämmelser i årsredovisningslagen. På dessa punkter innehåller ÅRKL endast hänvisningar till årsredovisningslagen. Men det finns viktiga punkter där lagarna skiljer sig åt bl.a. beträffande tilläggsupplysningar.

- Sedan 2005 ska alla noterade företag inom EU, med en övergångsfrist till år 2007 för de som bara har skuldebrev noterade, tillämpa EG:s IAS-förordning. Den innebär att företagen måste upprätta sin koncernredovisning enligt av EU-kommissionen antagna internationella redovisningsstandarder (IAS/IFRS) från International Accounting Standards Board (IASB). ÅRL och ÅRKL har successivt anpassats för att möjliggöra tillämpning av IFRS.
- Även Finansinspektionen har sedan 2004 successivt anpassat sina redovisningsföreskrifter till av EU-kommissionen antagna internationella redovisningsstandarder (IAS/IFRS). Ändringarna avser liksom i ÅRKL bl.a. uppställningsformer.

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag FFFS 2008:25 har ändrats genom FFFS 2009:11, FFFS 2011:54, FFFS 2013:2, FFFS 2013:24, FFFS 2014:18, FFFS 2015:20 och FFFS 2017:18.

- Enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:25 om redovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag gäller som huvudregel att de IFRS/IAS som antagits av EU, däribland IAS 17 Leasingavtal, ska tillämpas av alla företag som omfattas av föreskrifterna, både i koncernredovisningen och i redovisningen för juridisk person. Från denna huvudregel finns dock ett antal undantag och tillägg bl.a. med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Beträffande redovisning i juridisk person hänvisas till RFR 2. I följd därav kan finansiella leasingavtal i juridisk person redovisas enligt de regler som gäller för operationella leasingavtal inklusive kravet på upplysningar. FFFS 2008:25 innehåller dessutom vissa särföreskrifter i förhållande till bl.a. RFR 2.
- En leasegivare som med stöd av RFR 2 redovisar ett finansiellt leasingavtal som operationellt får göra avskrivningar på den utleasade tillgången enligt annuitetsmetoden även om det skulle vara oförenligt med IAS 17 Leasingavtal.
- Av FFFS 2008:25 följer att sådana undantag och tillägg som enbart är motiverade av sambandet mellan redovisning och beskattning inte bör tillämpas i koncernredovisningen. Finansiella leasingavtal redovisas därmed som sådana i koncernredovisningen.
- Onoterade institut, som inte är bank eller kreditmarknadsföretag, vars balansomslutning för de två senaste räkenskapsåren inte överstiger 1.000 prisbasbelopp (ca 40 miljoner) behöver enbart

lämna upplysningar enligt begränsat antal uppräknade godkända internationella redovisningsstandarder. I uppräknningen ingår bl.a. IAS 16 Materiella anläggningstillgångar, med de tillägg som framgår av punkt 32-33 i RFR2, Redovisning för juridiska personer och IAS 17 Leasingavtal, med de undantag och tillägg som framgår av RFR 2.

- Rådet för finansiell rapportering (RFR) har bl.a. publicerat RFR 1 och RFR 2. Rådet har under 2016 beslutat att införa en möjlighet till undantag avseende IFRS 16 i RFR 2. De företag som väljer att tillämpa undantaget ska följa regler i RFR 2 för redovisning av leasingavtal. Det nuvarande undantaget i avsnittet om IAS 17 i RFR 2 innebär att principerna för redovisning av finansiella leasingavtal inte behöver tillämpas i juridisk person p.g.a. sambandet mellan redovisning och beskattning. Enligt Rådets bedömning är de skattemässiga förhållanden som föranledde undantaget för finansiell leasing i IAS 17 oförändrade. Motsvarande undantag införs därför även för IFRS 16. Med hänsyn till att IFRS.16 inte gör någon åtskillnad mellan finansiella leasingavtal och operationella leasingavtal för leasetagare har bestämmelsen i RFR 2 utformats som ett fullständigt undantag från IFRS 16. För de företag som väljer att tillämpa undantaget införs regler som omfattar de principer som ska tillämpas för redovisning av leasingavtal hos leasetagare och leasegivare, redovisning av sale-and-lease-backtransaktioner samt upplysningskrav. Avsnittet avseende IFRS 16 i RFR 2 ska börja tillämpas vid samma tidpunkt som IFRS 16 börjar tillämpas i koncernredovisningen.

Ny standard för leasingredovisning

I juli 2006 startade International Standard Board (IASB) och United States Financial Accounting Standard Board (FASB) ett gemensamt projekt angående leasingredovisning..

FF och Svenska Bankföreningen har under projektets gång träffat företrädare för såväl IASB/FASB:s WG som IASB:s styrelse för att framföra branschens syn på projektet.

I januari 2016 publicerade IASB en ny standard avseende leasingavtal, IFRS 16 Leases. IFRS 16 ersätter IAS 17 Leasingavtal samt tillhörande tolkningar IFRIC 4 Fastställande av huruvida ett avtal innehåller ett leasingavtal, SIC 15 Förmåner i samband med teckning av operationella leasingavtal och SIC 27 Bedömning av den ekonomiska innebörden av transaktioner som innefattar ett leasingavtal.

Standarden innebär framför allt förändringar i det sätt som leasingavtal ska redovisas på hos leasetagaren. En leasetagare ska redovisa samtliga leasingavtal som tillgångar och skulder i balansräkningen, med undantag för kortfristiga leasingavtal och leasingavtal där värdet på de underliggande tillgångarna är ringa. Redovisningen är baserad på synsättet att leasetagaren har en rättighet att använda en tillgång under en specifik tidsperiod och samtidigt en skyldighet att betala för denna rättighet. Enligt IFRS 16 ska leasegivare fortsatt klassificera leasingavtal som finansiella eller operationella leasingavtal. Standarden godkändes för tillämpning inom EU hösten 2017. Standarden tillämpas för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2019. Mot bakgrund av vad som hittills framkommit om den s.k. Right of Use-modellen kan det konstateras att den nya standarden kommer medföra påtagliga nackdelar för näringslivet, inte minst för leasetagarna

Nya skatteregler för företagssektorn

Riksdagen beslutade den 14 juni 2018 om vissa nya skatteregler för företagssektorn genom ändringar i bland annat inkomstskattelagen (1999:1229) (se prop. 2017/18:245). De nya reglerna ska enligt motiven motverka skatteplanering med ränteavdrag och bidra till en ökad neutralitet i skattesystemet genom breddade skattebaser. Med de nya reglerna begränsas möjligheten till ränteavdrag för leasetagare och leasegivare. Begränsningen är frikopplad från redovisningsreglerna. Skattereglerna som gäller avskrivningsrätten för leasade tillgångar ändras däremot inte och sambandet mellan redovisning och beskattning kvarstår. De nya skattereglerna utgår från de redovisningsregler som gäller i dag (IAS 17 och RFR 2) och har inte tagit hänsyn till de nya redovisningsreglerna i IFRS 16. Skattereglerna utgår därmed från att företagen tillämpar de redovisningsprinciper som framgår av undantagsbestämmelserna från IFRS 16 i RFR 2. Reglerna träder i kraft den 1 januari 2019, samtidigt som de nya redovisningsreglerna IFRS 16 och en uppdaterad version av RFR 2 börjar gälla.

Om Finansinspektionen skulle kräva att IFRS 16 tillämpas utan att medge de undantag som framgår av RFR 2 skulle det kunna leda till att ingen, vare sig leasegivare eller leasetagare, skulle kunna göra räkenskapsenliga avskrivningar på leasade tillgångar. Dessutom skulle det strida mot Finansinspektionens principiella hållning att redovisningsprinciperna bör vara desamma för de finansiella företagen som för de noterade företagen. Finansinspektionen har därför beaktat de nya skattereglerna i arbetet med redovisningsföreskrifterna och gjort bedömningen att det inte bör göras någon ändring i 2 kap. 1 § redovisningsföreskrifterna vad gäller tillämpningen av

reglerna i RFR 2. Dessa regler gäller i samma utsträckning i förhållande till IFRS 16 som de gällt i förhållande till IAS 17.

Valuta- och kreditreglering

Sedan 1 januari 1993 gäller lagen (1992:1602) om valuta- och kreditreglering.

Valutareglering innebär att valutatransaktioner som kan ha betydelse för valutapolitiken och som anges i förordnandet om valutareglering, inte får genomföras utan tillstånd av Riksbanken.

Valutareglering i fredstid får endast tillämpas om det råder utomordentliga förhållanden som är föranledda av en allvarig olycka, våldshandling, epidemi eller liknande, eller av utomordentligt stora kortfristiga kapitalrörelser och det är uppenbart att andra åtgärder inte är tillräckliga eller möjliga.

Har regeringen förordnat om valutareglering, får på framställan av Riksbanken också förordnas om kreditreglering. Ett förordnande om kreditreglering kan gälla ett eller flera slag av finansinstitut. Regeringen kan på begäran av Riksbanken förordna att även annan som yrkesmässigt och i betydande omfattning bedriver kreditgivning ska kunna omfattas av kreditregleringen.

Följande kreditregleringar kan användas:

- Riksbanken får fastställa ett högsta belopp för utlåning (varvid även jämsätts likvider för fordringar som förvärvas i finansieringssyfte, d.v.s. factoring), garantiförbindelser som är knutna till kreditgivning, samt värdet av leasingobjekt (utlåningsreglering).
- Obligationer och andra fordringsrätter som är avsedda för allmän omsättning får inte ges ut utan tillstånd av Riksbanken av annan än Riksgäldskontoret (emissionskontroll).
- Riksbanken får fastställa högsta eller högsta genomsnittlig utlåningsränta (räntereglering).
- Riksbanken får fastställa att vissa av finansinstitutens placeringar ska utgöra en viss andel av deras totala placeringar eller att förändringen av sådana placeringar ska utgöra en viss procent av förändringen av de totala placeringarna (placeringskrav).

Riksbanken administrerar valuta- och kreditregleringen. För närvarande gäller varken någon valuta- eller kreditreglering.

Regelgivningsprojekt inom FI

Under 2018 har ett antal regelgivningsprojekt inom Finansinspektionen (FI) med bäring på verksamheten i banker och kreditmarknadsbolag bedrivits.

Regelprojekten, som tangerat varandra, har bl. a. handlat om:

- förslag om kreditriskhanterings föreskrifter som beslutades under hösten 2018
- förslag till ändringar i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Tillsyn

Finansbolag (kreditmarknadsbolag) står under Finansinspektionens tillsyn. Inspektionen utövar denna tillsyn dels genom inspektioner i enskilda fall dels genom att utfärda föreskrifter och allmänna råd i sin författningssamling FFFS. Följande är tillämpliga på finansbolag (grundförfattningar i *urval*):

- Allmänna råd om riktlinjer för hantering av etiska frågor hos institut som står under inspektionens tillsyn (1998:22)
- Allmänna råd om kontokort och automattjänster (2000:9)
- Allmänna råd om hantering av marknads- och likviditetsrisker i kreditinstitut och värdepappersbolag (2000:10)
- Allmänna råd om inlåningskonton och tillhörande banktjänster (2001:8)
- Allmänna råd om klagomålshantering avseende finansiella tjänster till konsumenter (2002:23)
- Föreskrifter och allmänna råd om finansiell rådgivning till konsumenter (2004:4)
- Allmänna råd om kreditriskhantering i kreditinstitut och värdepappersinstitut (2004:6)
- Allmänna råd för revisorer förordnande av Finansinspektionen (2004:10)
- Allmänna råd om styrning och kontroll av finansiella företag (2005:1)
- Föreskrifter och allmänna råd om försäkringsförmedling (2005:11)
- Föreskrifter om rapportering av ränterisk i övrig verksamhet (2007:4)
- Föreskrifter om värdepappersrörelse (2007:16)
- Föreskrifter om ändring i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (2008:25)
- Föreskrifter och allmänna råd om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (2009:1)
- Föreskrifter om ägar- och ledningsprövning (2009:3)
- Föreskrifter om ändring i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer (2010:3)
- Föreskrifter om hantering av likviditetsrisker för kreditinstitut och värdepappersbolag (2010:7)
- Föreskrifter om ersättningspolicy i kreditinstitut, värdepappersbolag och fondbolag med tillstånd för diskretionär portföljförvaltning (2011:1)
- Föreskrifter och allmänna råd om rapportering av ägares kvalificerade innehav och ägarintressen (2011:14)
- Föreskrifter och allmänna råd om särskild tillsyn över finansiella konglomerat (2011:26)
- Föreskrifter och allmänna råd om institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare (2011:49)
- Allmänna råd om att söka tillstånd att driva bank- och finansieringsrörelse (2011:50)
- Föreskrifter och allmänna råd om säkerställda obligationer (2013:1)
- Föreskrifter och allmänna råd om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut (2014:1)
- Föreskrifter och allmänna råd om hantering av operativa risker (2014:4)
- Föreskrifter och allmänna råd om informationssäkerhet, it-verksamhet och insättningssystem (2014:5)
- Föreskrifter och allmänna råd om viss verksamhet med konsumentkrediter (2014:8)
- Allmänna råd om krediter i konsumentförhållanden (2014:11)
- Föreskrifter om tillsynskrav och kapitalbuffertar (2014:12)
- Föreskrifter om rapportering av internt bedömt kapitalbehov (2014:13)
- Föreskrifter om rapportering av kvartals- och årsbokslutsuppgifter (2014:14)
- Föreskrifter om kontracykliskt buffertvärde (2014:33)
- Föreskrifter och allmänna råd om information om ränta på bostadskrediter (2015:1)
- Föreskrifter om anmälan av vissa förvärv (2016:1)
- Föreskrifter om återhämtningsplaner, koncernåterhämtningsplaner och avtal om finansiellt stöd inom koncerner (2016:6)
- Föreskrifter om ändring i Finansinspektionens föreskrifter om amortering av krediter mot säkerhet i bostad (2016:16)
- Föreskrifter och allmänna råd om verksamhet med bostadskrediter (2016:29)
- Allmänna råd om begränsning av krediter mot säkerhet i form av pant i bostad (2016:33)
- Finansinspektionens föreskrifter om verksamhet för betaltjänstleverantörer (2017: 1)
- Föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (2017:11)
- Finansinspektionens allmänna råd om rapportering av händelser av väsentlig betydelse 2018:5.

God sed i finansbolag

Både i Sverige och inom EU finns strävanden i riktning mot att näringslivet i ökad utsträckning ska lösa uppkommande frågeställningar och problem genom så kallade egenåtgärder bl.a. i syfte att förebygga problem i förhållande till konsumenter eller andra kunder.

Som ett svar på dessa strävanden uttalar sig FF om vad som enligt FF:s uppfattning är god sed i finansbolag. Uttalanden kan avse allmänna förhållanden lika väl som specifika produkter eller frågor och kommer att ges ut då FF finner anledning därtill. Uttalandena publiceras i en numrerad serie och ersätter FF:s tidigare egenåtgärder.

Uttalandena uttrycker således FF:s bedömning om vad som i allmänhet är god sed. Förhållandena varierar dock, både mellan olika företag och mellan olika situationer. Beroende därpå kan i vissa fall även andra åtgärder, ageranden eller rutiner vara förenliga med god sed. FF förutsätter att dess medlemmar i alla avseenden iakttar god sed med hänsyn till förhållandena i varje fråga.

Hittills har FF i denna serie givit ut etiska riktlinjer (FF1) samt uttalanden om god sed rörande finansiella leasingvillkor (FF2), vid redovisning av leasingavtal (FF3), om kontovillkor (FF4) och om konsumentleasing/privatleasing (FF5).

God sed om privatleasing (FF5) uppdaterades 2017 och en ny version är planerad att antas 2019.

Uttalandena finns tillgängliga på FF:s hemsida.

FF har även bidragit till MRF:s broschyr om privatleasing.

Etiska riktlinjer - FF 1

Som nummer 1 i serien har utgivits etiska riktlinjer för medlemsföretagen. Riktlinjerna är uppdelade i tre avdelningar. Den första berör allmänna förhållanden, den andra finansiering i allmänhet och den tredje särskilt om konsumentkrediter. Riktlinjerna behandlar medlemmarnas uppträdande och framtoning på marknaden mot både privatpersoner och företag. Kunder, kreditförmedlare, myndigheter och massmedier ska genom reglerna upplysas om vilken minimistandard man har rätt att kräva av medlemsföretagen.

I riktlinjerna anges bl.a. att medlemsbolagen ska ställa höga krav på andra bolag som de samarbetar med. Om

ett finansbolag upptäcker att fel uppstått i handläggningen av ett ärende ska bolaget självt rätta felet även om klagomål inte har anförts.

Finansiella leasingvillkor - FF 2

Som nr 2 i FF:s serie *God sed i finansbolag* har givits ut ett uttalande rörande finansiella leasingvillkor. Syftet med uttalandet är att ge stöd åt medlemmarna vid utformningen av sådana leasingavtal vari leasetagaren inte är en konsument.

Uttalandet berör upplåtelsen av nyttjanderätt, leasingperioden, förtida uppsägning, leasingavgifter, ändring av leasingavgifterna, tillägg till leasingavgiften, leverans samt fel, brist o. dyl. samt leasetagarens ansvar för leasingobjektet.

Med avseende på leasingavgifterna anges bl.a. att god sed kräver att i leasingavtalet tydligt anges storleken av leasingavgifterna, hur många gånger avgifterna ska betalas samt förfallodag för varje betalning.

Vidare anges för det fall att leasingavgifterna ska kunna ändras att god sed kräver att detta regleras på ett tydligt sätt i leasingavtalet så att leasetagaren uppfattar under vilka förutsättningar leasingavgifterna kan ändras. Därutöver kräver dock inte god sed att ändringar av leasingavgifter måste följa någon viss princip. Det är således förenligt med god sed att låta leasingavgifternas belopp bero på förändringar t.ex. i räntesatsen för någon viss referensränta, på ränteläget på någon viss marknad, på leasegivarens refinansieringskostnader eller på någon annan sådan omständighet.

Vare sig leasingavgifternas storlek kopplats till en referensränta enligt ovan eller ej är det förenligt med god sed att avtala att leasingavgifterna ska kunna ändras också om de förutsättningar som legat till grund för den ursprungliga beräkningen av leasingavgifter ändras, t.ex. som följd av en lagändring eller ett myndighetsbeslut eller genom att leasegivarens refinansieringskostnader stigit utöver den kompensation därför som leasegivaren erhåller genom leasingavgifterna.

För det fall att leasingavgifterna ändras på grund av att förutsättningarna ändrats enligt ovan är det förenligt med god sed, dock utan att det utgör något krav, att tillerkänna leasetagaren rätt att avbryta leasingavtalet.

Uttalandet reviderades 2002 och 2011 varvid föreskrevs att vid ändring av leasingavgifter ska leasetagaren underrättas i förväg samt få sådan information att leasetagaren kan konstatera att ändringen är förenlig med avtalet.

Redovisning av leasingavtal - FF 3

FF:s uppfattning om god sed vid redovisning av leasing är att det för onoterade företag normalt är helt tillfredsställande att leasingavtal redovisas med utgångspunkt från den civilrättsliga äganderätten, d.v.s. att alla leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal. Detta och förhållandet att annuitetsmetoden kan tillämpas av leasegivaren överensstämmer med branschens uppfattning om vad som utgör god redovisningssed vid redovisning av leasing, även i juridisk person för noterade företag och kreditinstitut. Därav följer att det normalt är leasegivaren som redovisar leasingobjektet i sitt bokslut.

En reviderad version av FF3 planeras i följd av ändringar i redovisnings- och skatteregler.

Kontovillkor - FF 4

Upphävd i följd av Finansinspektionens Allmänna råd FFFS 2000:9 om kontokort och automattjänster.

Konsumentleasing/privatleasing - FF 5

Syftet med uttalandet är att ge stöd åt medlemmarna vid utformning av avtal. Med leasing till konsument avses en som huvudregel ouspögsbar upplåtelse av leasingobjektet till leasinggivaren. Leasetagaren ansvarar för skador på/ förlust av objektet under leasingperioden men inte för objektets marknadsvärde vid utgången av leasingperioden

God sed om privatleasing uppdaterades 2017 och en ny version är planerad att antas 2019.

Internationella konventioner

Unidroitkonventionerna

Vid en diplomatkonferens i maj 1988 i Ottawa, Kanada, antogs en konvention om internationell finansiell leasing och en konvention om internationell factoring. Konventionerna har utarbetats av UNIDROIT (International Institut for the Unification of Private Law) i samarbete med bl.a. Leaseurope. Det ankommer på de deltagande staterna att avgöra om konventionerna ska införlivas med de nationella rättssystemen.

Den svenska regeringen har inte tagit ställning till om Sverige ska ansluta sig till konventionerna. För båda konventionerna gäller att de måste ratificeras, d.v.s. godkännas, av minst tre stater innan de träder i kraft. Såvitt avser leasingkonventionen har 10 stater till dags dato ratificerat denna. I och med att Nigeria ratificerade konventionen i oktober 1994 har erforderligt antal länder anslutit sig. Frankrike och Italien hade tidigare ratificerat denna, som trädde i kraft i dessa länder den 1 maj 1995. Vad gäller factoringkonventionen har till dags dato nio stater ratificerat denna.

Leasingkonventionen

Konventionen gäller inte konsumentförhållanden, korttidsuthyrning (operationell leasing) och fastighetsleasing, däremot subleasing i ett eller flera led. Konventionen är tillämplig vidare endast då leasegivaren och leasetagaren har sina affärsställen i olika stater. Dessutom krävs för konventionens tillämplighet att de jämte leverantören har sina affärsställen i konventionsstater. Konventionen kan dock också vara tillämplig om både leveransavtalet och leasingavtalet har lagen i en konventionsstat som tillämplig lag. Konventionen kan avtalas bort, helt eller delvis.

Om konventionen är tillämplig är följande tre regler tvingande:

- artikel 8(3) om leasegivarens medgivande för att leasetagaren får ha utrustningen i orubbad besittning,
- artikel 13(3)(b) om jämkning av oskäligen skade-
ståndsbestämmelser i avtalet och
- artikel 13(4) om förbud mot att säga upp avtalet och samtidigt åberopa en avtalsbestämmelse om accelererad betalning av framtida hyresbelopp.

Ett viktigt syfte med konventionen är att få ett skydd för leasegivaren erkänt i finansiell leasing. Därför föreskrivs att leasegivarens rätt till utrustningen gäller framför de flesta andra anspråk. Leasegivaren går t.ex. före leasetagarens konkursborgenärer och likvidatorer

samt före borgenärer som har fått utrustningen utmätt eller belagd med kvarstad. Däremot måste leasegivaren stå tillbaka för den som har pant eller retentionsrätt i utrustningen eller som kan åberopa någon särskild rätt till kvarhållande eller liknande i fråga om skepp eller flygplan.

Leasegivaren har inte något ansvar för utrustningen om han inte har deltagit i valet av utrustning eller leverantör och det finns ett orsakssamband mellan inblandningen och skada som drabbat leasetagaren. Dock kan leasegivaren ha ett ansvar "som ägare" eller ett produktansvar som importör.

Leasegivaren tar ansvar för alla störningar i leasetagarens besittning utom sådana som beror på leasetagaren själv.

Leverantörens ansvar enligt leveransavtalet gäller inte bara mot leasegivaren utan även mot leasetagaren "som om denne hade varit köpare".

Leasetagaren har rätt gentemot leverantören och leasegivaren att avvisa utrustningen och häva avtalet vid fel eller brist i leverans. Hävningen får dock endast tillgripas i vissa fall. Frågan om leasegivarens rättigheter - hävning, skadestånd - vi leasetagarens kontraktsbrott regleras noga.

Leasegivaren får överlåta sina rättigheter enligt avtalet, leasetagaren sina dock endast med leasegivarens tillstånd.

Factoringkonventionen

Konventionen gäller bara sådan internationell factoring där kunden underrättas om överlåtelsen. Ett factoringavtal måste ha upprättats mellan leverantören och factorn, som blir ägare till fakturorna. Factorn ska ge leverantören minst två av följande tjänster:

- finansiering, inkl lån och förskottsbetalning
- bokföring/redovisning av överlåtna fordringar,
- inkassering av fordringar,
- skydd mot bristande betalning från gäldenärerna.

Leverantören och gäldenären ska ha sina affärsställen i olika konventionsstater. Däremot spelar det ingen roll var factorn har sitt affärsställe.

Konventionen kan avtalas bort, men om den tillämpas är alla bestämmelser som ska trygga att leverantörens överlåtelse blir giltig, tvingande. Bl.a. gäller att en sådan överlåtelse blir giltig även om leveransavtalet

innehåller en bestämmelse som förbjuder leverantören att överlåta sin rätt. Detta stadgandes förenligt med svensk rätt har betecknats som tveksam.

Gäldenären måste denuntieras skriftligen. Han kan innan betalningen göra alla invändningar om köpeavtalet som han skulle ha kunnat göra mot leverantören. Factorn kan krävas på ersättning (1) om han har beloppet kvar och (2) om factorn vid betalningen var i ond tro.

Kapstadskonventionen om internationella intressen i rörlig utrustning

Kapstadskonventionen om internationella intressen i rörlig utrustning antogs i Kapstaden, november 2001. Konventionen innehåller ett legalt ramverk för tillskapande och säkerställande av internationella säkerheter i rörlig utrustning. Ett internationellt register (eller olika sådana för olika kategorier av utrustning och därtill knutna rättigheter) ska enligt konventionen föras över internationella intressen. Sverige tillträdde konventionen den 30 december 2015, som gäller som lag från och med den 1 april 2016. Genom Lag (2015:860) om internationella säkerhetsrätter i lösa saker har Sverige inkorporerat konventionen och Protokollet till konventionen om internationella säkerhetsrätter i lösa saker, om särskilda frågor rörande luftfartsobjekt (luftfartsprotokollet) i svensk rätt.

En "modellag" för leasing

I november 2008 antog Unidroit en modellag för leasing. Leaseurope samt dess amerikanska motsvarighet ELFA har följt projektet och framfört synpunkter till Unidroit bl.a. beträffande vad som ska innefattas i definitionen av leasing.

Modellagen är baserad på de allmänna principer som kommer till uttryck i leasingkonventionen, och är framför allt tänkt att användas av utvecklingsländer – i första hand av afrikanska länder – och länder som befinner sig i övergångsfasen till marknadsekonomi.

Riktlinjer och rekommendationer

Förutom de regler som ovan nämnts under *God Sed* har medlemmarna anslutit sig till Internationella Handelskammarens (ICC) Regelsamling för reklam och marknadskommunikation och ICC/ESOMAR's internationella regler för marknadsundersökningar.

Branschgemensamma riktlinjer för återförsäljares åtgärder för identifiering av kunder med anledning av penningtvätsregelverket har framtagits.

EU-förordningar

Sverige omfattas som medlem i den europeiska unionen av dess regelverk. De förordningar som antagits på EU-nivå är direkt gällande i Sverige utan någon särskild lagstiftningsåtgärd. Så snart en förordning har trätt i kraft gäller den därmed som lag i Sverige. Förordningar är direkt tillämpliga och gäller exakt som de är skrivna i hela EU. Exempelvis är de sanktioner som rådet utfärdat genom förordningar direkt tillämpliga och måste åtföljas.

Europeiska tillsynsmyndigheter - riktlinjer och rekommendationer

2011 skapades en struktur inom EU för tillsynen av den finansiella sektorn. Syftet har varit att bättre kunna hantera den omfattande gränsöverskridande verksamheten inom de europeiska finansmarknaderna, följa och analysera utvecklingen och kunna vidta relevanta åtgärder för att främja den finansiella stabiliteten inom EU.

Tre europeiska tillsynsmyndigheter har inrättats:

- Europeiska bankmyndigheten (EBA),
- Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (EIOPA) och
- Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (ESMA).

Gemensamt benämns dessa de europeiska tillsynsmyndigheterna European Supervisory Authorities (ESA).

Myndigheterna lämnar olika förslag på tekniska standarder för tillsyn eller genomförande som sedan antas av EU-kommissionen i form av förordning eller beslut. Därutöver har myndigheterna möjlighet att anta olika riktlinjer och rekommendationer.

Riktlinjerna och rekommendationerna är jämställda med svenska allmänna råd. Dock finns en skyldighet att med alla tillgängliga medel söka följa dessa. För att denna skyldighet ska inträda gäller att riktlinjer finns översatt på svenska. (FI:s PM 2013-02-08, dnr 12-12289).

Exempel på riktlinjer från EBA är de *Gemensamma riktlinjerna för riskbaserad tillsyn* vad gäller anti-penningtvätt (finns tillgängliga på EBA:s hemsida, www.eba.europa.eu). Samtliga riktlinjer finns samlade under rubriken "Regulation and Policy".

Tabell 1	Finansbolagens utlåning och leasing i SEK och utländsk valuta.	31
Tabell 2	Finansbolagens utlåning i SEK och utländsk valuta. Kundstruktur	31
Tabell 3	Finansbolagens balansräkning vid utgången av 2013, 2014, 2015, 2016 och 2017	32
Tabell 4.1	Finansbolagens leasing i SEK och utländsk valuta Fördelning på objekt.....	33
Tabell 4.2	Bankers resp samtliga MFI:s leasing i SEK och utländsk valuta	33
Tabell 5.1	Finansbolagens leasing i SEK och utländsk valuta. Fördelat på objekt. IB, anskaffningsvärde, avskrivningar/avyttringar och UB 2017.....	34
Tabell 5.2	Bankers resp samtliga MFI:s leasing i SEK och utländsk valuta IB, anskaffningsvärde, avskrivningar/avyttringar och UB 2017.....	34
Tabell 6.1	Finansbolagens anskaffningsvärden för leasing fördelat på objekt Kvartal och år för 2016 och 2017	35
Tabell 6.2	Bankers resp samtliga MFI:s anskaffningsvärden för leasing Kvartal och år för 2016 och 2017	35
Tabell 7	Finansbolagens finanstjänster. Fördelning på kreditformer	36
Tabell 8	Leasing & Hire Purchase - Equipment	37

Notera att skillnaden mellan olika år beror delvis på att företag lämnat respektive tillkommit i den statistiska sfären.

Tabell 1 **Finansbolagens utlåning och leasing i SEK och utländsk valuta.**
Utestående belopp resp. bokförda värden vid kalenderårets utgång. Miljarder SEK.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Totalt	241	257	272	264	254
<i>(varav i utländsk valuta)</i>	(65)	(72)	(78)	(93)	(97)

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

Tabell 2 **Finansbolagens utlåning i SEK och utländsk valuta. Kundstruktur.**
Utestående belopp resp. bokförda värden vid kalenderårets utgång. Miljarder SEK.

År	Leasing		Övriga företagskrediter		Hushåll		Total Utlåning inkl. leasing	
	Mdr	%	Mdr	%	Mdr	%	Mdr	%
2014	111	46	69	28	63	26	241	100
2015	114	45	73	29	66	26	252	100
2016	122	45	79	29	71	26	272	100
2017	111	42	85	32	68	26	264	100
2018	100	39	91	36	64	25	255	100

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

Anmärkning: I tabell 1 och 2 ingår ej utlåning och leasing till MFI (i tabell 4 och 5 ingår leasing till MFI).

Tabell 3 Finansbolagens balansräkning vid utgången av året

Miljoner kronor

TILLGÅNGAR	2014	2015	2016	2017	2018
Utlåning	155 064	166 462	172 768	194 462	203 656
<i>Icke MFI</i>	<i>138 415</i>	<i>152 383</i>	<i>162 646</i>	<i>176 148</i>	<i>178 512</i>
Svenska icke-MFI	94 229	101 552	106 969	106 797	103 061
Icke-monetära finansiella företag	104	306	333	311	464
Icke-finansiella företag	29 766	29 887	34 217	36 252	36 254
Offentlig sektor	849	853	928	1 254	1 706
Hushåll inkl HIO	63 510	70 506	71 491	68 981	64 637
Utländska icke-MFI	44 186	50 831	55 677	69 351	75 451
Övriga EU-länder	31 137	37 696	40 749	45 566	52 800
Övriga utlandet	13 049	13 135	14 928	23 785	22 651
<i>MFI</i>	<i>16 649</i>	<i>14 079</i>	<i>10 122</i>	<i>18 314</i>	<i>25 144</i>
Svenska MFI	14 747	12 697	9 198	15 882	22 427
Utländska MFI	1 901	1 382	923	2 432	2 717
Övriga EU-länder	1 653	891	571	928	1 000
Övriga utlandet	248	491	352	1 504	1 717
Räntebärande värdepapper	7 538	11 845	13 328	11 128	17 746
Aktier och andelar	3 629	4 533	4 376	7 134	2 790
Derivatinstrument	20	28	164	3	68
Övriga tillgångar	116 682	120 208	130 261	101 712	86 097
SUMMA TILLGÅNGAR	282 933	303 076	320 896	314 439	310 358
Svenska kronor	212 260	223 932	235 161	213 184	205 253
Utländsk valuta	70 674	79 145	85 735	101 255	105 105
Euro och EMU-valutor	32 108	34 783	39 725	41 094	47 051
Övriga EU-valutor	14 058	18 174	18 347	21 832	23 813
Övriga utländska valutor	24 508	26 187	27 663	38 329	34 240
SKULDER och EGET KAPITAL					
In- och upplåning	185 300	202 008	217 915	221 168	220 721
<i>Icke MFI</i>	<i>60 579</i>	<i>71 076</i>	<i>75 762</i>	<i>67 969</i>	<i>71 410</i>
Svenska icke-MFI	42 568	41 554	49 750	52 096	55 038
Utländska icke-MFI	18 011	29 522	25 922	15 873	16 372
<i>MFI</i>	<i>124 721</i>	<i>130 932</i>	<i>142 243</i>	<i>153 198</i>	<i>149 312</i>
Svenska MFI	73 318	74 784	78 927	87 852	101 224
Utländska MFI	51 403	56 147	63 315	65 347	48 088
Övriga EU-länder	42 234	46 644	55 902	54 521	35 756
Övriga utlandet	9 169	9 503	7 413	10 826	12 332
Emitterade värdepapper	12 443	13 992	11 530	6 389	8 929
Certifikat	9 880	6 491	6 519	0	1 013
Obligationer	1 473	1 249	3 580	4 355	5 950
Förlagslån	1 043	1 350	1 380	1 940	1 864
Övriga emitterade värdepapper	47	4902	52	95	101
Derivatinstrument	8	7	36	84	38
Övriga skulder	18 998	20 748	24 435	20 455	20 609
Eget kapital	66 183	66 322	65 979	66 342	60 062
SUMMA SKULDER	282 933	303 076	320 896	314 439	310 358
Svenska kronor	225 915	2340 516	252 581	230 928	228 680
Utländsk valuta	57 018	62 560	68 314	83 511	81 679
Euro och EMU-valutor	22 149	23 231	28 825	29 781	36 743
Övriga EU-valutor	12 474	14 505	15 102	18 102	14 706
Övriga utländska valutor	22 395	24 735	24 383	35 628	30 230
*) Balanserad vinst	8 988	10 595	14 173	14173	
*) Årets resultat	5 859	5 257	5 107	5107	

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank MFI = monetära finansinstitut

*) Källa: Statistiska Centralbyrån / Finansinspektionen (standardrapporten).

2018 års uppgifter publiceras av SCB i slutet av maj 2019.

Tabell 4.1 Finansbolagens leasing i SEK och utländsk valuta. Fördelning på objekt.

Bokförda värden vid kalenderårets utgång i kvartalsstatistiken. Miljoner kronor.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Byggnader	375	375	174	201	240
Personbilar	34 048	38 426	44 893	25 323	12 009
Andra fordon	11 752	12 067	13 007	13 728	14 919
<i>varav lätta lastbilar</i>	1 453	1 551	1 607	1 823	1 806
Övriga transportmedel	23 082	22 055	20 515	19 152	16 698
<i>varav rälsfordon</i>	19 589	18 997	17 725	16 694	15 726
<i>varav båtar och fartyg</i>	1 542	1 598	1 622	1 397	24
<i>varav luftfartyg</i>	627	340	309	250	183
<i>varav containrar</i>	1 325	1 121	859	811	766
Entreprenadmaskiner	4 567	5 019	5 243	5 821	6 288
<i>anlägg- & byggn.maskiner</i>	3 819	4 241	4 508	5 119	5 622
<i>jord- & skogsbruksmaskiner</i>	747	779	735	702	666
Verkstadsmaskiner	4 719	4 748	7 145	15 765	17 472
Datorer och kringutrustning	11 845	11 908	12 165	11 758	12 018
Mobiltelefoner och kommunikationsutrustning	1 862	1 993	1 898	1 825	1 869
Inredning för kontor, restaurang, hotell, butik	738	725	672	633	667
Grafisk utrustning	651	544	492	421	400
Medicinsk utrustning	448	412	567	728	1 068
Övrigt	17 257	15 918	15 917	15 946	16 190
Summa finansbolag a)	111 343	114 191	122 690	111 321	99 739
Under perioden tecknade leasingkontrakt b)	69 622	68 821	79 895	65 411	40 557

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

Anmärkning

- a) De skillnader som föreligger beträffande summa leasing mellan tabell 2 och 4 beror på flera faktorer, se anmärkning under tabell 2.
- b) Anskaffningsvärde för under kalenderåret inköpta objekt.

Tabell 4.2 Bankers respektive samtliga MFI:s leasing i SEK och utländsk valuta

Bokförda värden vid kalenderårets utgång i kvartalsstatistiken. Miljoner kronor.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Banker	89 410	93 226	101 250	108 981	117 709
Övriga MFI	385	396	85	0	274
MFI totalt	201 140	207 814	224 024	220 301	217 722

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

Anmärkning

MFI, monetära finansinstitut, består av banker, bostadsinstitut, finansbolag som är kreditmarknadsbolag och övriga MFI

STATISTIK

Tabell 5.1 Finansbolagens leasing i SEK och utländsk valuta. Fördelat på objekt.

IB, anskaffningsvärde, avskrivningar/avyttringar och UB 2018. Miljoner kronor.

	1 IB	2 Anskaffn. värde	3 Summa	4 Avskrivn./ avyttring	5 Summa	6 UB	7 Skillnad
Byggnader	201	109	310	556	-246	140	-386
Personbilar	25 323	7 669	32 992	8 394	24 598	12 009	12 589
Andra fordon	13 728	7 613	21 341	6 723	14 618	14 919	-301
Övriga transportmedel	19 152	94	19 246	2 785	16 461	16 698	-237
Entreprenadmaskiner	5 821	3 351	9 172	2 910	6 262	6 288	-26
Verkstadsmaskiner	15 765	7 919	23 684	6 261	17 423	17 472	-49
Datorer & kringutrustning	11 758	6 377	18 135	6 166	11 969	12 018	-49
Mobiltelefoner & kommunikationsutrustning	1 825	887	2 712	848	1 864	1 869	-5
Inredning för kontor, restaurang, hotell, butik	653	323	976	326	650	667	-17
Grafisk utrustning	421	172	593	200	393	400	-7
Medicinsk utrustning	728	581	1 309	239	1070	1 068	2
Övrigt	15 946	5 462	21 408	5 344	16 054	16 190	-126
Summa finansbolag (varav utl. leasetagare)	111 321 (44 488)	40 557 (17 210)	151 878 (61 698)	40 755 (14 418)	111 123 (47 280)	99 739 (42 289)	11 384 (4 991)

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

Anmärkning:

Kolumn 7 är skillnaden mellan kolumn 5 och 6 och beror på att företag lämnat resp tillkommit i den statistiska sfären.

Differenser kan också förklaras av att instituten under året klassar om objekt.

Tabell 5.2 Bankers resp samtliga MFI:s leasing i SEK och utländsk valuta

IB, anskaffningsvärde, avskrivningar/avyttringar och UB 2019. Miljoner kronor.

	1 IB	2 Anskaffn. värde	3 Summa	4 Avskrivn./ avyttring	5 Summa	6 UB	7 Skillnad
Banker	108 981	56 579	165 560	48 808	116 752	117 709	-957
Övriga MFI	333	75	408	136	272	274	-2
MFI totalt	220 635	97 211	317 846	89 699	228 147	217 722	10 425

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

Anmärkning.

MFI, monetära finansinstitut, består av *banker, bostadsinstitut, finansbolag som är kreditmarknadsbolag* och *övriga MFI*.

STATISTIK

Tabell 6.1 Finansbolagens anskaffningsvärden för leasing fördelat på objekt.
Kvartal och år för 2017 och 2018
Miljoner kronor.

	2017 Kv 1	2018 Kv 1	2017 Kv 2	2018 Kv 2	2017 Kv 3	2018 Kv 3	2017 Kv 4	2018 Kv 4	Finans- bolag totalt 2017	Finans- bolag totalt 2018
Byggnader	17	42	13	27	24	18	75	22	129	109
Personbilar	12 289	1950	11 031	2 460	3 234	1 960	3 654	1 299	30 208	7 669
Andra fordon	1 478	2082	1 562	2 023	1 505	1 530	1 609	1 978	6 154	7 613
Övriga transportmedel	8	31	44	24	19	21	14	18	85	94
Entreprenad-maskiner	577	862	754	753	629	800	832	936	2 792	3 351
Verkstads-maskiner	1 151	2557	1 055	1 957	4 234	1 520	6 340	1 885	12 780	7 919
Datorer etc	1 503	1109	1 551	1 623	1 559	1 862	1 729	1 783	6 342	6 377
Mobiltelefoner etc	236	175	383	256	439	175	682	281	1 740	887
Inredn f Kontor/ Hotell/Rest/Butik	38	72	88	58	54	75	79	118	259	323
Grafisk utrustning	37	27	33	62	33	50	55	33	158	172
Medicinsk utrustn	75	102	83	196	130	152	104	131	392	581
Övrigt	1 047	1497	1 040	1 482	935	1 049	1 351	1434	4 373	5 462
Finansbolag totalt per kvartal	18 458	10 505	17 634	10 919	12 795	9 214	16 524	9 919	65 411	40 557

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

Tabell 6.2 Bankers respektive samtliga MFI:s anskaffningsvärden för leasing.
Kvartal och år för 2017 och 2018

	2017 Kv 1	2018 Kv 1	2017 Kv 2	2018 Kv 2	2017 Kv 3	2018 Kv 3	2017 Kv 4	2018 Kv 4	Totalt 2017	Totalt 2018
Banker	11 965	11 806	12 636	15 683	11 381	11 544	13 078	17 546	49 060	56 579
Övriga MFI	11	17	0	7	0	0	3	51	14	75
MFI totalt	30 434	22 328	30 270	26 609	24 176	20 758	29 605	27 516	114 485	97 211

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

Anmärkning:

MFI, monetära finansinstitut, består av *banker*, *bostadsinstitut*, *finansbolag* som är *kreditmarknadsbolag* och *övriga MFI*.

Tabell 7 Finansbolagens finanstjänster Fördelning på kreditformer

Krediter till svensk allmänhet och utlandet i SEK och utländsk valuta.
 Utestående belopp vid kalenderårets slut. Miljoner kronor.

	2014	2015	2016	2017	2018
Utlåning totalt, (disponerat belopp)	138 415	152 383	162 676	176 148	178 512
<i>varav</i>					
• <i>Factoringkrediter</i>	11 850	12 464	16 124	8 449	11 180
• <i>Avbetalningskrediter</i>	44 406	47 360	53 659	59 153	49 721
• <i>Kontraktskrediter</i>	13 072	14 078	16 610	7 146	8 186
• <i>Reverskrediter</i>	13 994	17 005	8 809	10 821	12 948
• <i>Övriga krediter</i>	55 093	61 475	67 445	90 578	96 477
<i>varav</i>					
○ <i>Betal- och kredit- kortsfordringar</i>	22 905	22 208	22 331	30 714	31 225
<i>varav</i>					
- <i>Betalkort</i>	(9 949)	(9 354)	(9 374)	(11 890)	(12 404)
- <i>Kreditkort</i>	(12 956)	(12 654)	(12 957)	(18 824)	(18 821)

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

Anmärkning:

Övriga krediter innehåller betal- och kreditkortsfordringar.

Tabell 8 Equipment (Leasing & Hire Purchase)

Källa: Leaseurope Annual Survey 2017

	New Production			Outstandings				
	Mio € 2017	2016	% change not adj. ¹ adjusted ²	Number of Contracts 2017	2016 %	Mio € 2017	2016	% change not adj. ¹ adjusted ²
AT Verband Österreichischer Leasing-Gesellschaften - VOL	6.599.50	6.120.53	7.83%	247.717	228.637	14.581.95	13.518.87	7.72%
BE Association Belge des Entreprises de Leasing	5.020.70	5.116.40	-1.87%	99.781	101.271	10.188.20	9.845.40	3.48%
BE Fédération Belge des Loueurs de Véhicules - RENTA	3.346.00	3.190.00	4.89%			7.150.00	6.570.00	8.83%
BG Bulgarian Association for Leasing - BAL	859.14	786.19	9.28%			1.685.40	1.519.45	10.92%
CH Schweizerischer Leasingverband - SLV	9.061.80	9.215.74	-1.67%	232.204	227.836	19.393.72	19.546.87	-0.78%
CZ Czech Leasing and Finance Association - CLFA	4.404.01	4.013.24	9.74%	161.155	150.126	8.254.39	7.338.87	12.47%
DE Bundesverband Deutscher Leasing-Unternehmen e.V. - BDL	57.635.82	53.478.41	7.77%	1.678.453	1.560.267	111.200.00	98.700.00	12.66%
DK Finans og Leasing	8.539.78	8.571.70	-0.37%	250.669	259.116	17.406.77	15.943.70	9.18%
EE Estonian Leasing Association	1.201.00	1.093.00	9.88%	45.000	50.000	2.510.00	2.300.00	9.13%
ES Asociación Española de Leasing y Renting - AELR	7.827.78	6.969.77	12.31%	226.145	219.700	16.025.85	15.212.48	5.35%
ES Asociación Española de Renting de Vehículos - AER	4.677.20	3.905.80	19.75%			8.301.92	7.638.93	8.68%
FR Association Française des Sociétés Financières - ASF	35.296.00	31.764.00	11.12%	1.353.195	1.223.563	61.423.00	55.057.00	11.56%
FR Fédération Nationale des Loueurs de Véhicules - FNLV	12.280.00	11.490.00	6.88%	521.000	500.000	4.200		
GR Association of Greek Leasing Companies - AGLC	313.00	280.73	11.50%	1.838	3.024			
HU Hungarian Leasing Association	1.972.80	1.659.81	18.86%			1.267.77	1.305.51	-2.89%
IT Associazione Italiana Leasing - ASSILEA and ANIASA	22.803.00	19.659.00	15.99%	679.675	616.773	4.274.01	3.452.98	23.75%
LT Association of Lithuanian Banks - Leasing Committee	1.858.00	1.500.00	23.87%	151.581	155.503	2.382.00	1.660.00	42.28%
LV Latvian Lessors Association	790.86	699.74	13.02%			1.562.21	1.343.51	16.28%
MA Association Professionnelle des Sociétés de Financement - APSF	1.105.44	1.024.03	7.95%	15.182	14.760	2.574.04	2.467.16	4.33%
NL Nederlandse Vereniging van Leasemaatschappijen - NVL	5.975.00	5.551.00	7.64%	65.598	63.772	9.000.00	9.000.00	
NL Vereniging van Nederlandse Autoleasemaatschappijen - VNA	6.279.00	5.815.00	7.98%	251.827	226.426	18.285.00	17.328.00	5.41%
NO Finansieringsselskapenes Forening	6.567.28	5.786.17	13.50%			14.265.47	12.806.82	11.39%
PL Polish Leasing Association	15.716.30	13.265.81	18.47%	470.852	401.635	26.508.55	22.505.27	17.79%
PT Associação Portuguesa de Leasing, Factoring e Renting - ALF	2.777.00	2.342.00	18.57%	88.142	76.160			
RU United Leasing Association - ULA	16.606.43	10.007.47	65.94%	191.000	145.000	52.321.64	43.158.91	21.23%
SE AFNA regrouping Finansbolagens Förening and Svenska Bankföreningen	16.594.57	15.274.85	8.57%	742.964	777.857	33.730.11	32.272.70	4.52%
SI Leasing Committee of the Banking Association of Slovenia	1.206.86	1.096.40	10.07%	54.991	52.137	1.672.55	1.481.76	12.88%
SK Association of Leasing Companies of the Slovak Republic	2.513.00	2.366.00	6.21%	96.327	92.682	3.992.00	3.636.00	9.79%
TR Auto Leasing and Rental Companies Association - Tökler	2.757.12	2.669.82	3.27%	6.134	11.535	5.796.73	5.735.65	1.06%
TR Turkish Association of Financial Institutions - AHFKB	5.476.87	5.569.05	-1.66%			9.374.36	9.581.55	-2.16%
UK British Vehicle Rental and Leasing Association - BVRLA	28.124.67			1,075,791				
UK Finance and Leasing Association - FLA	73.198.58	74.454.53	-1.69%			142,737.86	141,065.07	1.19%
TOTAL	369,374.46	314,736.18	8.42%	8,707,221	7,157,780	650,093.50	599,289.44	1.42%
% (based on homogenous sample) 2) adjusted for exchange rate fluctuations								
1) not adjusted for exchange rate fluctuations								

FINANSBOLAGEN

Regeringsgatan 67, 4 tr, 111 56 Stockholm • Telefon: 08-660 68 90
E-post: info@finansbolagen.se • Internet: www.finansbolagen.se